

GAZETA POLSKA

WARUNKI PRENUMERATY:
W Brazylii 14\$000, do Argentyny 6 pezów,
do Ameryki Północnej i do Europy 3 dolary.
Numer pojedynczy 400 rejsów.
WARUNKI OGŁOSZEN
Długość ogłoszenia do 3 cm. wysokości (jeden łam)
3\$000, 2 razy 5\$000, 3 razy 7\$000, 6 razy 12\$000
Długość ogłoszenia po 600 rejsów (urzędowe 1\$000)
za 1 cm. jednolam. W tekście 100 proc. drożej.
Złote ogł. 50 proc. zniżki Ogłosz. tylko za gotówkę.

ADRES dla LISTOW I PRZESYŁEK PIENIĘŻNYCH
[„Vale Postal” i „Carta o m. Val.”]
Gazeta Polska. Curitiba. Parana. Caixa Postal: 1 B
REDAKCJA I ADMINISTRACJA
mieści się przy ulicy Conselheiro Laurindo, No. 6.
[blisko Uniwersytetu Parańskiego]
Gazeta wychodzi raz na tydzień, zawsze w sobotę.
Wydawca: Franciszek Wochnik.
Redaktor: Ignacy Sklarski

N. 49

Kuritiba, Sroda dnia 7 Grudnia 1927

Rok XXXVI

Prawa gen. Zagorskiego

W sprawie tajemniczego zaginięcia gen. Zagorskiego „Słowo morskie” pisze w jednym z swych wydań:

Dnia 6 sierpnia zaginął gen. Zaski, przywieziony przez oficerów Miładowskiego i mjr. Wendę Warszawy z więzienia wileńskiego. Wpadł jak kamień w wodę, wypuszczony z rąk towarzyszy mu oficerów, którzy mieli nim czuwać. W jaki sposób stało się to rozłączenie między zginieciem a nadzorującymi, na jakich podstawach prawnych, na czyj rozkaz i na czyją odpowiedzialność to wcale nie wiemy.

Sprawa gen. Zagorskiego jest głośna w całym świecie. Nie był to rozgłos dla nas niezszczytny i niechwalebny. Cóż bowiem mają sędzić o nas ludzie zamocni, jeżeli w naszym kraju na generałowie w biały dzień, bez przyczyny, jakby byli zeszlęmi liśćmi, bo ulamkami słomy, miotanem przez wiatr na wszystkie strony, obrwano w r. 1926 gen. Malczewskiego, b. ministra spraw wojskowych, więziono go w składzie dekad przy ul. Czerniakowskiej w Warszawie. Odnaleziono go dopiero dzięki poszukiwaniom dziennikarza z „Rzeczypospolitej”, nie wiemy jednak, czy napastnicy zostali karani.

Teraz zaginął gen. Zagorski, były szef lotnictwa polskiego. Początkowo był oficerem sztabu generalnego austriackiego, później służył w legionach. Wiedział wiele, miał dostęp do wielu tajemnic, należał do obozu belwederskiej kłótni, aż do przewrotu majowego. Nie chciał łamać przysięgi, dochował jej wierności.

Dawniej zaszczytano go orderami, wyróżniano przy awansach (został szybko generałem) powoływano na odpowiedzialne stanowiska. W przewrocie majowym został ogł. „zbrodniarzem”. Sanacyjni wyścigcy wydali przeciw niemu rozkaz, nazywając go wyraźnie „zbrodniarzem” a napiętnowany generał znalazł się w więzieniu, w którym przesiedział bez sądu 15 miesięcy.

Prasa sensacyjna nie mogła się powściągnąć. Nieustannie powracała do „zbrodniarza”, wypisując na niego straszne napaści i obelżyci. Nazywała go to rem, szpiegiem, kłębemnikiem itd. Jest to dowód, że pomiędzy sanatorami istniały przyczyny lęku i strachu przed niebezpiecznym generałem.

Nagle rozeszła się wieść, że dnia 6 sierpnia gen. Zagorski został wolniony z więzienia i... uciekł! Jak — uciekł? Dokąd? Którędy? Kiedy? Jak? Z kim? W jakim celu? — Nie wiadomo! Czy podpisał dokument zwolnienia, jak tego wymaga kodeks wojskowy? Nie! Czy odtoczono nad „zbrodniarzem” poufny nadzór (inwigilację), jak się to wszędzie dzieje? Widocznie nie, ponieważ gen. Zagorski swobodnie... uciekł!

Jeżeli uciekł, to niepokój i lęk wśród sanatorów powinien się powiększyć. Mogł im zaszkodzić z granicy o wiele dosadniej, aniżeli wtedy, gdyby pozostał w kraju. Tymczasem naczelny organ „Głos Prawdy” odzyskał równowagę umysłu i ze stoickim

spokojem pisze (dn. 27 sierpnia br.): „Reklamowany przez endecję „rycerz” bez chwały przepadł jak kamień w wodę. Znikają już i koła na wodzie. O Zagorskim nikomu już się mówić ani myśleć nie chce. Uciekł — to uciekł”.

„Znikają już koła na wodzie”. Jest to bardzo znamienne wyrażenie. Trzeba je zapamiętać.

Czy jest jakiś dowód, że gen. Zagorski rzeczywiście uciekł? Nie ma żadnego! Są to tylko domysły i przypuszczenia, latające w próżni. Zagadka zniknięcia generała polskiego jest nadal nierozwiązana. Społeczeństwo polskie nie otrzymało dotychczas żadnego wyjaśnienia.

Z gen. Zagorskim nie łączyło nas nic wspólnego. Był nam zupełnie obcy. Jeżeli sprawą jego się zajmujemy, to czynimy dlatego, że nie możemy obojętnie patrzeć na to, jak w stolicy państwa giną i przepadają wybitni generałowie wojsk polskich: Jest to zwyczaj meksykański i chiński, że porywa się generałów, albo że znikają bez śladu. Ale w Polsce? Przecież Polska chce należeć do państw cywilizacji europejskiej.

Okolo sprawy gen. Zagorskiego nagromadziło się już wiele pytań i przypuszczeń, które będą tem więcej rosły i rozbrzmiewały, im dłużej władze będą milczeć, zostawiając opinię społeczną bez rzeczo-woy i dowodowych wyjaśnień. Po iżej podajemy rozmyślnie wyjątek z socjalistycznego „Robotnika” (z dn. 27 sierp.), który pisze:

— Niezrozumiały jest sam fakt zwolnienia Zagorskiego, jeszcze mniej zrozumiały jest sposób jego uwolnienia bez dopełnienia formalności niezbędnych, a już najmniej zrozumiałe milczenie władz i lekceważące traktowanie całej sprawy.

Tymczasem chodzą już słuchy nie tylko o uprowadzeniu Zagorskiego, ale nawet o zamordowaniu go. Przez konfiskowanie gazet pracowniczych, przynoszących nowe szczegóły o sprawie, rząd nie uspokaja opinii, lecz ją jeszcze więcej podnieca i podrażnia jej ciekawość.

Cokolwiek o tem wszystkim pomysłimy, to zawsze dojdziemy do wniosku: Zniknięcie gen. Zagorskiego nie przynosi chwały naszym władzom, które nieostrożnie wypuściły ze swoich rąk niebezpiecznego więźnia (zapewniano nam przecież, że gen. Zagorski był niebezpiecznym „zbrodniarzem”), a dzisiaj nie umiejemy nam nawet powiedzieć, co się z nim stało i gdzie się znajduje. Jeżeli nie chcemy ubiegać się o współzawodnictwo z Meksykiem i Chinami w zakresie znikania generałów, to należy jak najprędzej i najdokładniej przedstawić prawdziwy stan rzeczy.

PIERSI rozwinięte, wzmożone i napiętnowane
Panią Rosyjską Dr. G. Ricabala. Jedyny środek, który w przeciągu dwóch miesięcy zapewni rozwój i jędrność piersi, bez szkody dla drożdża.

Zobaczcie świadectwa i uznania, które się znajdują przy pudełku. Do nabycia we wszystkich pierwszorzędnych aptekach, drogeriach i perfumerjach w Brazylii.

Do wiadomości: Cena jednego pudełka 12\$000, pocztą — polecono 15\$000.

Zamówienia skierować należy do J. de Carvalho, głównego agenta w Rio de Janeiro — Caixa postal N. 1724

Dr. Palumbo
w portach, Narodowego Departamentu Zdrowia w Rio de Janeiro
KLINIKA MEDYCZNA
Wyjeżdża na zawołanie do chorych nie tylko w mieście ale na kolonję tak w dzień jak i w nocy. Posuguje się własnym autem, Konsultorium i Rezydencja: ul. Voluntarios da Patria 96

KRONIKA KRAJOWA

Kuritiba

ZŁODZIEJE GRASUJĄ W KURITYBIE. Przed kilku dniami ofiarą ich padł p. Jan Nowicki, kupiec przy ul. D. Izabel, róg ul. Visconde de Nacar.

Złodzieje weszli drzwiami frontowymi, znajdującymi się na rogu ulicy. Najpierw splądrowali sklep, gdzie z szuflady zabrali kwotę 30\$000, a księżeczki klientów i książki handlowe porzucali po ziemi. Ze sklepu udali się do jadalni, w której poprzewracali wszystkie sprzęty, szukając widocznie przedmiotów wartościowych, łatwych do wyniesienia. Następnie udali się do sąsiedniego pokoju, w którym spaly dwie krewne p. Nowickiego. W tym pokoju dokonali znacznej kradzieży i to z całą swobodą. Z szuflady komody zabrali 3:200\$000 w banknotach po 500, 200 i 100 milreisów, znaczna ilość monet niklowych, jedną latę z herbaty Lipton, napełnioną monetami „Centenario”, należąca do zmarłego niedawno z powodu ukąszenia przez psa wściekłego, synka p. Nowickich, śp. Janka, kilka monet srebrnych i torebkę skórzana. Z tego pokoju udali się do sypialni p. Nowickich, w której zabrali z szuflady parę kulczyków, wykonanych z dwóch dolarów, i ze spodni p. Nowickiego kwotę 10\$000. Nie omineli także kuchni, którą dokładnie zrewidowali. Państwo Nowiccy, dzięki nieobecności policji w tamtych stronach, ponieśli przez tę zuchwałą kradzież znaczną i dotkliwą stratę materialną. Nie możemy jednak pojąć, jak mogli złodzieje tak dokładnie okradnąć mieszkanie państwa Nowickich, nie będąc przez nich spostrzeżonymi. Czyżby ich poprzednio zanarkotyzowali?

UTOPIŁ SIĘ podczas kąpieli w rzece Atuba dn. 1 bm. 18 letni robotnik Jan Beatriz, dokąd udał się w towarzystwie kolegów Stanisława Kopyńskiego, Delizia Zecollolitego i Ignacego N. Biedny chłopak płynąc rzeką dostał się do miejsc, gdzie znajdował się głęboki dół i wielki wir wody, który porwał go nie spodziewanie i nie pozwolił mu wydostać się na powierzchnię rzeki. Zwłok jego dotychczas nie znaleziono

EGZAMIN DOROCZNY W KOLEGIUM IM. H. SIENKIEWICZA odbył się w dniach 25 i 26 listopada br. Z przyczyn od nas niezależnych nie mogliśmy być na nim. Jak nas jednak zapewniali uczestnicy tego egzaminu, uczniowie Kolegium wykazali wielki postęp w nauce, co bezprzecnie jest zasługą p. p. profesorów M. Falarza, Lecha i Stoporzyńskiego, którzy nie żalowali trudów i poświęceń, aby tylko ich uczniowie jak naj-

I Gramofon za darmo!
jako 2 premia naszej gratisowej loterii. Ciągnięcie 1 marca 1928
Jest to gramofon nie tylko jako 2 premia naszej gratisowej loterii. Ciągnięcie 1 marca 1928. Jest to gramofon nie tylko jako 2 premia naszej gratisowej loterii. Ciągnięcie 1 marca 1928.

byłe jak. Zrobiony z najlepszych materiałów, zupełnie pokryty skrzynką zdrzewczkami (t. zw. „Vitrola”) z prawdziwego drzewa dębowego, posiada nikłowy otwór odgłosu i najlepszą membranę. Wielkość: 38X38X30 cm. Do tego 5 płyt (czyli 10 zdjęć muzycznych — i fabryczną gwarancję na 3 lata. Już z tej gwarancji widać, że to aparat dobry, nowoczesny i okazały. Ten, który wygra, będzie nadzwyczaj zadowolony z tego aparatu, o ile nie będzie przypadkowo... głuchym. W tej loterii biorą udział wszyscy prenumeratorzy „Gaz. Polskiej”, którzy prenumeratę za rok 1928 (14\$000) i ew. inne zaległości, nadesłali najpóźniej do 29 lutego 1928. Kto się spóźni, wygrać nie może.

większą korzyść wynieśli z uczęszczania do tego przybytku wiedzy.

S. P. W. RONI A DOMAŃSKA przedstawicielka jednej z najstarszych rodzin polskich w Paranie, matka W go ks. Alojzego Domańskiego, tudzież pp. Józefa, Jana i Aleksiego Domańskich, pań M. Falarzowej, J. Kubisowej, R. Jaszczerskiej, B. Plombonowej, Dębickiej i panny Heleny Domańskiej, matrona powszechnie szanowana i ceniona dla swych zalet chrześcijańskich, po długich i ciężkich cierpieniach, zaopatrzona Św. Sakramentami, zasnął w Panu dnia 2 grudnia br. o godz. 1 szej popołudniu przeżywszy lat 67.

W smutku pograżonej rodzinie śp. Zmarłej redakcja „Gazety Polskiej” przesyła wyrazy najserdeczniejszego współczucia i żalu z powodu tak bolesnego ciosu.

Pogrzeb śp. Weroniki Domańskiej odbył się dnia 3 b. m. o godz. 3 popołudniu przy niezwykle licznych udziałach krewnych, przyjaciół i znajomych. Kondukt pogrzebowy udział się najpierw do kościoła polskiego, w którym ceremonie żałobne nad zwłokami odprawił J. E. ks. arcybiskup D. João Braga przy asyście licznych duchowieństwa — poczem ruszył wprost na kolonję Orleans, gdzie na cmentarzu miejscowym, po odprowadzeniu „requiscat” w miejscowym kościele złożono śp. Zmarłą w grobie familijnym, na wieczny spoczynek.
R. i P.

Nabożeństwo żałobne za duszę śp. Weroniki Domańskiej odbędzie się w piątek dn. 9 grudnia br. o godz. 8 rano, w polskim kościele parafjalnym przy ul. Aquidabam.

UROCZYSTY OBCHÓD 9 TEJ ROCZNICY ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI POLSKI urządzony przez wszystkie stowarzyszenia miejscowe, odbędzie się w Związku Polskim DNIA 11 GRUDNIA (niedziela) o godz. 8 wieczorem (puktualnie).

Na obchód ten, chociaż o cały miesiąc spóźniony, przybyć powinni wszyscy Rodacy, bez wyjątku, gdyż jest to obchód najradośniejszej dla nas daty dziejowej — wyzwolenia Ojczyzny z przeszło stuletniej niewoli.

A więc Rodacy, przybądźcie wszyscy do Związku Polskiego — w najbliższą niedzielę!

Sta Cathaina
INSTYTUT HERWOWY. Celem obrony, propagowania i udoskonalenia herwy matki i jej eksportu producenci santakatyfscy za-

łożyli w Joinville stowarzyszenie, którego obowiązkiem i celem ma być jak największy rozwój przemysłu herwowego.

Rząd stanowy przyrzekł swoje poparcie temu pożytecznemu i patriotycznemu przedsięwzięciu.

Na fundusz tego Instytutu będzie rząd stanowy ściągł tytułem podatku eksportacyjnego 50 reisów od każdej aroby herwy.

STRONNICTWO DEMOKRATYCZNE. Pod przewodnictwem wielce poważanego polityka pułkownika gwardji narodowej Franciszka Barreiros zorganizowane zostało w Florianopolis Stronnictwo Demokratyczne stanu Sta Catharina, które przedstawilo do wyborów polityków, których nazwiska spotkały się z ogólnym uznaniem.

LABORATORJUM CHEMICZNE. Dzięki energii i staraniom pana gubernatora Kondera zostanie w niedalekim czasie utworzone w porcie S. Francisco Laboratorium Chemiczne dla analizowania herwy, wywołane, przez ten post.

Sac Paulo

UDUSZONY PRZEZ ŻMIJĘ. Okropny wypadek miał miejsce przed kilku dniami przy linii kolejowej między stacjami Itararé i Fortuna w stanie S. Paulo.

Na kilometrze 45 tym mieszka budnik kolejowy Paulo Prado z żoną Lukrecją Radością ich do niedawna był synek 8 letni Alcindo. Przed kilku dniami, gdy Alcindo spał spokojnie a matka jego zajęta była domowym gospodarstwem, dał się słyszeć nagle rozpaczliwy krzyk dziecka. Gdy matka pospieszyła na krzyk dziecka, ujrzała z przerażeniem, że ogromna żmija „coatiara” owinąwszy się naokoło ciała i szyji biednego chłopca, wpiła swe jadowite zęby w wargi płaczącego dziecka. Oszałała z przerażenia matka zaczęła wołać o pomoc, lecz nim nadszedli sąsiedzi, żmija udusiła już biednego chłopca.

TRAGICZNY SPACER Dnia 19 listopada br. wybrali się z S. Paulo do Santos automobilem pp. Dr. Raul Machado, Sylvio Lopes dos Anjos i Luiz Bartholomeu Filho, bratanek deutowanego federalnego Lindolpha Col'ora. Wyjechali weseli i zadowoleni, nie przewidując katastrofy, jaka ich miała spotkać. Jadąc w Santos drogą nadmorską natpotali prowizoryczny most na rzece Casqueiro. Strażnik mostowy, kilkakrotnie dawał im sygnały, aby przystanęli, z przerażeniem, nie wyrażając, z d s a.

mi nie umocowanemi, jechali wolno. Wycieczkowicze jednak zlekceważyli sygnaly czy też ich nie zauważyli w chwili na most w najszerszym biegu. Nastąpiła katastrofa. Po obojętnej na moście deski rozłożyły się jak piórka, i automobil wraz z podróżnymi wpadł do rzeki. Na pomoc przybyli natychmiast robotnicy, pracujący przy wykończeniu mostu i z trudem zdołali uratować pp. dra Paula Machado i Sylvia Lopesa dos Anjos. Luiz Bartholomeu Filho jednak zginął wewnątrz samochodu, skąd zdołano go wydobyć dopiero po kilku godzinach. Ciężko poranionego dra Raula Machado i Sylvia Lopesa umiśszono w Santa Casa w Santos. Tak smutno zakończyła się ta wesoła wycieczka.

Rio de Janeiro

REWOLUCJONISTOM PODWYŻSZONO KARĘ. Najwyższy Trybunał spr. wiedliwości, który już od dłuższego czasu rozpatrywał sprawę skazanych na rozmaite kary rewolucjonistów, wydał dnia 1 bm. decyzję definitywną, mocą której wszyscy szefowie rewolucji, wybuchłej w São Paulo w r. 1924 skazani zostali na 10 lat więzienia.

RADA OBRONY KRAJOWEJ Pan Prezydent Republiki podpisał dn. 1 bm. dekret, ustanawiający Radę Obrony Krajowej, w skład której wejdą: Prezydent Republiki, wszyscy ministrowie państwa, szef sztabu generalnego wojska lądowego, szef sztabu marynarki, a także inne władze wezwane przez Prezydenta Republiki. Ponadto wejdą w skład Rady Obrony Krajowej, prezesowie i agenci wykonawczy towarzystw i syndykatów, dyrektorzy przedsiębiorstw i firm, również zaproszeni przez Prezydenta Republiki.

Rząd Obrony Krajowej będzie miał za zadanie badanie i uprządkowanie informacji w kwestjach finansowych, ekonomicznych, wojennych i moralnych, będących w związku z obroną Ojczyzny.

SAMOBÓJSTWO Zamieszkała przy drodze Marechal Rangel 16 letnia Hermia de Oliveira, córka Jana Marquez de Oliveira, przykuła chorobą do łóżka od dłuższego czasu, odebrała sobie życie dn. 22 listopada br. wystrzelając z rewolweru, skierowanym w serce.

Minas Geraes

ZNIKNIĘCIE OBYWATELA. W nocy z 4 na 5 go listopada na drodze automobilowej, między miejscowości Bemfia i Creosotagem w stanie Minas Geraes znikł obywatel José Goyata Camopy i od tego czasu nie było o nim żadnej wieści. José Goyata Camopy ma lat około 30 tu wzrost 1 m. 75 cm wysokości, oczy ciemne jasne. Zdaje się, że José Goyata Camopy padł ofiarą zbrodni. Policja behlohorzońska, celem wyswielenia tego tajemniczego zniknięcia człowieka zupełnie zdrowego, rozesłała do wszystkich urzędów policyjnych w Brazylii cyrkularze z rysopisem zaginionego.

Bahia

KRWAWY ZATARG MIĘDZY WŁADZAMI. Do stolicy stanu Bahia nadesłano telegram z miasta Amargura zawiadamiający o krwawym zajściu między delegatem i sierżantem policji.

Delegat policji Dr. João Mendes zniechęcony przez komendanta posterunku, Honorat, dał do niego kilka strzałów z rewolweru, na co tenże odpowiedział również strzałami z rewolwerowymi. Strzelanina ta zakończyła się ciężkim porażeniem obydwu.

Prasa bahijska potępia również brak uszanowania i posłuszeństwa, okazywany często swym przełożonym przez podrzędne czynniki policyjne.

Sierżant Honorato nie tylko nie chciał na rozkaz delegata Mendesa uwolnić pewnego zbrodniarza, ale

nawet wyciągnął sztylet i zagroził nim delegatowi - zmuszając go do użycia rewolweru we własnej obronie.

Piauhy

POSZUKIWANIE ZBRODNIARZA. Z Thereziny stolicy stanu Piahy donoszą, że dotychczas policja nie zdołała uwięzić mordercy sędziego federalnego. Przypuszczają ogólnie, że zbrodni tej dokonał na rozkaz osoby trzeciej. Jeden z przyjaciół zamordowanego sędziego ofiarował nagrodę w kwocie 5 000\$00 za uwięzienie zbrodniarza czy zbrodniarzyni.

Maranhão

ROZPACZLIWA SYTUACJA HANDLU. Kryzys handlowy, nieznanym dotychczas, trwa w dalszym ciągu w stolicy stanu Maranhão. Spodziewają się dalszych bankructw firm handlowych z końcem bieżącego roku, gdy będą one zmuszone likwidować swoje znaczne zobowiązania.

TELEGRAMY z całego świata

POLSKA. Z Warszawy donoszą, że dnia 26 listopada przedłożył rząd Sejmowi budżet na lata 1928-1929. Według tego budżetu przychody wynoszą 2,350,394,762 złotych, a rozchody 2,228,950,571 złotych, wykazując zwykłość 121,444,191 złotych.

Na zaproszenie rządu peruwiańskiego ma wyjechać wkrótce do Limy, stolicy republiki Peru, komisja celem zbadania terenów przeznaczonych dla kolonistów polskich. Komisja ta zorganizowana będzie przez Urząd Emigracyjny i składać się będzie z odpowiednich znawców i specjalistów.

Donoszą z Warszawy, że w Polsce zostały zniesione przez ministra skarbu ograniczenia monetarne w handlu. W myśl odnośnego dekretu będzie odtań wolny od wszelkich zastrzeżeń handel monetami zagranicznymi, weksłami i papierami gieldowymi. Zniesione zostały także zastrzeżenia dotyczące monet pochodzących z wywozu towarów zagranicą. Tylko wywóz złota i srebra podlega w dalszym ciągu odnośnym przepisom ograniczenia.

Została przez pana Prezydenta Rzeczypospolitej sankcjonowana stabilizacja monety polskiej. Bank Polski zmuszony był z tego powodu zmienić kilka paragrafów swego statutu, gdyż sprzeciwiały się one zasadniczym warunkom tej stabilizacji.

W tym celu zwołane zostało Walne Zebranie akcjonistów Banku, które między innymi powziętemi uchwałami zatwierdziło następujące zmiany statutu: a) powiększenie kapitału do 150 milionów złotych, b) powiększenie fundusów gwarancyjnych dla emisji banknotów i c) powiększenie ilości członków rady, między innymi dla przedstawiciela Stanów Zjednoczonych.

Inne zmiany wprowadzone są znaczenia mniejszego.

Dzienniki warszawskie zawiadamiają, że marszałek Piłsudski, po przygotowaniu Konferencji Rozbrojenia, pojedzie do Londynu, a stamtąd do Rzymu, aby odwiedzić premiera włoskiego Mussoliniego.

Z Warszawy donoszą, że ostatnia wizyta ambasadora Skrzyńskiego w Watykanie ma związek - jak donoszą telegramy z Rzymu - z animacją nowego nuncjusza apostolskiego w Polsce. Jako kandydatów na to poważne stanowisko wymieniają pralatów: Pizzarda, Caccia - Dominioniego i Marmaggięgo.

Z Paryża telegrafują, że francuski minister spraw zagranicznych, Briand, odbył dnia 29 listopada br. konferencję z ambasadorem polskim i posłem litewskim w Paryżu. Na konferencjach tych omawiana była kwestja polsko-litewska, jakoteż wysiłki, poczynione przez mocarstwa, aby nie dopuścić do konfliktu zbrojnego między Polską i Litwą.

Z Genewy telegrafują, że premier litewski ma żądać od Ligii Narodów zwrotu Wilna.

Dzienniki warszawskie ogłaszają interwiew (wywiad) z marszałkiem Piłsudskim, który w toku rozmowy oświadczył, że wiadomość o mobilizacji wojska litewskiego wywarła na nim wielkie wrażenie. Spędził całą noc - powiedział marszałek Piłsudski - zastanawiając się nad tem, czy mam żądać mobilizację wojsk polskich dla uniknięcia możliwego ataku, postanowilem

jednak w końcu oddać sprawę tę do rozstrzygnięcia Lidze Narodów.

Następnie marszałek krytykował premiera rządu litewskiego, Waldemara, nazwał go szaleńcem i wyśmiewał jego patriotyzm, mówiąc, że był on najpierw rosjaninem, następnie Niemcem i dopiero w kilka lat później, jako obywatel litewski i gubernator Kowna wydał proklamację, na mocy której generał Szakaukas (?) objął naczelne dowództwo wojsk litewskich, które poprzednio sprawował minister wojny.

Nakoniec oświadczył marszałek Piłsudski, że postępowanie Waldemara spowoduje w najbliższym czasie ogłoszenie stanu oblężenia, które trwać będzie tak długo, jak długo przy władzy będzie Waldemaras.

Z Berlina telegrafują, że według informacji nadesłanych z Kowna, rząd litewski w żaden sposób nie uzna przynależności Wilna do Polski.

Telegramy nadesłane z Warszawy donoszą, że ofiarą złodziei padło w Warszawie poselstwo brazylijskie, z którego skradziono bardzo cenne przedmioty, przedstawiające wartość 65 tysięcy złotych.

Rząd polski zarządził energiczne środki celem wykrycia złodziei i skradzionych przedmiotów.

Niemcy. Z Berlina donoszą, że małżeństwo starej księżny Wiktorji, siostry eks cesarza Wilhelma, z młodą rosjanką Zubkowem wywołało wśród ludności Berlina skandaliczne manifestacje, ironiczne docinki pod adresem panny młodej i ośmieszające młodą parę wykrzyki. Skutkiem tego młoda para postanowiła wyjechać na zawsze zagranicą.

Niemiecki minister rolnictwa, Kiel, przemawiając dn. 29 listopada br. wobec komisji dla spraw rolniczych przedstawił niekorzystne położenie, w jakim się znajduje obecnie rolnictwo niemieckie, i motywuje je różnicą taryf niemieckich, w stosunku do taryf innych państw.

W końcu swej przemowy minister ten oświadczył, że rząd jest gotów użyć wszelkich środków, któreby zapobiegły tej anomalji.

Między Berlinem a Wiedniem rozpoczęto połączenie telefotograficzne (przesyłanie telegraficzne fotografii). Pierwsze fotografie telegraficznie wymienili między sobą: kanclerze niemiecki Marx i austriacki Seipel.

Profesor Kaysser wynalazł nowy sposób leczenia raka. Według jego metody operacje dokonywane będą nie przez wycięcie ran, lecz przez elektryczne spalanie ich.

ROSIJA. Z Budapesztu donoszą, że w Rosji rozstrzelano 15 obywateli węgierskich oskarżonych przez policję sowiecką, jako prowokatorów antysowieckich.

Donoszą z Moskwy, że w pobliżu Saratowa zderzyły się dwa samoloty, powodując śmierć dwóch pilotów i ciężkie poranienia u dwóch innych lotników.

Według ostatnich ogłoszonych danych statystycznych sowieckie wojsko lądowe i marynarka liczy 562 tysiące ludzi. Znaczną jest także ilość wojska policyjnego i jego rezerw.

Z Genewy donoszą, że Litwinów, przewodniczący sowieckiej delegacji na Konferencji Rozbrojenia, przedstawił Lidze Narodów propozycję, w której żąda, aby przedewszystkiem przystąpiono do opracowania projektu zupełnego rozbrojenia.

Żąda także Litwinów, aby zwołano w r. 1928 konferencję dla ogólnego rozbrojenia. Konferencja ta przynajmniej wypracowany w tym celu projekt.

Z Moskwy donoszą, że rząd sowiecki zawarł kontrakt z grupą bankierów nowojorskich Farquara na pożyczkę 40 milionów dolarów, przeznaczonych dla rozwoju przemysłu wyrobów stalowych.

W myśl tego kontraktu grupa finansistów amerykańskich ma oddać Sowietom wiele urządzeń maszynowych.

PORTUGALJA. Z Lizbony donoszą, że policja wykryła w Coimbra, Pombalu i Anadji nowy spisek przeciw dyktaturze. Uwięziono kilka osób i skonfiskowano wielką ilość materiału wojennego.

W NIEDZIELĘ DNIA 11 GRUDNIA 1927 roku WIELKI OBCHOD NARODOWY

Ku uczczeniu ogłoszenia niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 11 listopada 1918 roku. Na program złożą się: przemówienia, deklamacje, muzyka, śpiew, tańce, piramidy gimnastyczne oraz obrazek sceniczny p. t. »W pamiętną Noc«. Udział biorą: Dr. Sz. Kossobudzki, Ka. Rzymelka, T. Morozowicz, Z. Falszewska, W. Wojcik, S. Koralewska, W. Tomaszewski, L. Kossobudzki, W. Neuman, Ol. Mikoszevska i dużo innych. — Orkiestra K. Skibińskiego **WSTĘP BEZPŁATNY!** Początek punktualnie o godz. 8 wieczorem. — Szczegóły w programie.

Teatr Popularny im. Juliusza Słowackiego

Pod dyr. T. Morozowicza Dnia 25 grudnia w Boże Narodzenie Pierwsza Operetka Polska w Kurytybie „Królowa Przedmieścia“ znakomita operetka w 5 aktach K. Krumińskiego, muz. Powiadowskiego. Udział bierze 50 osób Balet! Chór! Nowe kostiumy! Nowe dekoracje! Zwiększona orkiestra. Na to przedstawienie bilety należy zamawiać wcześniej w Zw. Polskim i u członków Kom. Teatralnej.

Nie macie pieniędzy a chcecie mieć dobrą ziemię?

W zamian za trzyletnie sadzonki kawy damy ziemię. Ponieważ tak nasze przedsiębiorstwo, jak również kilku z nabywców ziemi na naszej kolonji „Eunides Oanhá“ mają od stycznia zacząć uprawę ziemi pod plantacje kawowe, w miejscach wybraanych gdzie nigdy nie mrozi, chcemy przyjąć jako akortników, kilkadziesiąt rodzin polskich zamieszkających w Sao Paulo, mających praktykę uprawy tej rośliny. Rodziny mogą natychmiast wybrać sobie ziemię i na niej pracować na rachunek zasadzonej nam kawy. Ziemię naszą również są dobre pod uprawę pszenicy, żyta kukurydzy, fasoli, tytoniu, wina, kartofli, drzew owocowych i wszystkich tych roślin, które udają się w klimacie łagodnym o słabych mrozach. Zainteresowani mogą zwracać się do Piotra Nowackiego, droga Graciosa 90, w pobliżu garbani Waltera, listy adresować: Piotr Nowacki, Caixa postal 204, Curityba-Parana. lub Empresa de Expansão Colonial J. O Esteves Cachoeirinha-Ramal Parapanema-Parana

Utrzymanie w Kurytybie dostaną delegaci bezpłatnie.

Na Zjeździe zorganizujemy Związek Młodzieży w Brazylii i nauczymy się prowadzić robotę społeczną na kolonjach. Niech na każdej kolonji powstanie koło młodzieży, niech każde koło wyśle delegata na Zjazd. Tworzące się nowe koła młodzieży niech tymczasem nie piszą statutow a poprosto niech się młodzieży zjedzie, postanowi założycie Koło, wybierze prezesa, skarbnika i sekretarza, oraz delegata, lub delegatów na Zjazd. Na Zjeździe ułożymy statuty dla Kół młodzieży i nauczymy się je prowadzić.

KOMITET ORGANIZACYJNY KURS DLA DZIAŁACZOW OSWIATOWO-SPOŁECZNYCH W KURYTYBIE.

W czasie od 9 do 15 stycznia odbędzie się w Kurytybie Kurs dla wszystkich tych, którzy się zajmują pracą oświatowo-społeczną i chcieliby zdobyć fachowe przygotowanie potrzebne do tej pracy. Na Kurs ten winny wszystkie towarzysztwa skierować swoich najbliższych członków, takich przedewszystkiem, którzy będą w przyszłości pracować w Zarządzie, żeby się nauczyli jak należy towarzysztwa prowadzić.

Na Kurs ten winni przyjechać ci wszyscy młodzi ludzie, którzy chcieliby coś dobrego zrobić dla naszego społeczeństwa, a mają trudności w pracy społecznej. Na Kurs ten winni też przyjechać i nauczyciele.

Utrzymanie w czasie trwania Kursu słuchacze dostaną bezpłatnie. Mamy nadzieję, że na Kursie będzie przepelnienie.

Komitet Organizacyjny. Zgłoszenia na Zjazd i na Kurs należy nadsyłać natychmiast pod adresem: Curityba, caixa postal 412.

Jeeszcze czas! NIE TRĄĆ GO!

Wiele nocny nie spałeś, torturowany strasliwymi bólami mięśni? To nie miałoby miejsca jeżelibyś zaczął użyć „Galenogal“ — potężny środek czyszczący krew znanego lekarza angielskiego Dra Fryderyka W. Romano. Bierz jeeszcze czas! Użyj go zaraz

R: WŁADYSŁAW Em Rząd Polski ani São Paulo, mocą której ku bezpowrotnemu wydatki polskie Umowa ta ek naturalne kraju, ość narodu i embarziej, że ce, niekorzystne kowanie emig adą mogły jed na podchodow o pracy, silne, telnej moralno ozwoli wyjecha nożnym, uchy ledzy. Rząd narod tracie narodow iacją ekonomicz zapewnian, straty zatrao a obczyźnie, piekie, do któ na prawo, jak ure i dobra u Umowa zap beżpłatny p stanu São P roszt władz br araborkową, ac ach bardzo tr niennego śro rzy normach apewnionej k trony polskiej ach prac kontr jach kawowy Umowa nie wrotu tych e m późniejszeg yli. Ponieważ emigrantów, w ijskiego, stają yli, a konsty puszcza podw w przyszłości takt prawno tem wychodzi bec tego wysu nienia: wynar dla Polski wy wanego i wys polski w mys państwem ora dnicwa polski snych przy pos dziedzicznych. Oceną tych przedewszystk do polskiego dnicwa w Bra już od pół w tego od 150 i mającego sw gę, która dała nie zawartej u między rządę stanu São P Na osadniczyli są kolonj dzili pięćdzies stnienią oraz których synow a po 40-50 20-30 letni szeladkami d nięciu. Synow rwiają w tra Polski - patryj dzionych rod gospodarowuj przy równoc iowych ziem nątr Brazylii. je polskie pr nych narodow ek w miastach i, a nawet g Proces emig yli trwa nie u przeszło. krotne gorączki przerzucali m ów ojczysty Niezależnie od irowek trwa rep i jednost tępą i trwać o za norma, Wiele wy a cmentarze

R. WŁADYSŁAW ROGOWSKI

Emigracja polska w Brazylii.

Rząd Polski zawarł z rządem stanu São Paulo w Brazylii umowę, mocą której ma wyjechać do kraju bezpowrotnie wielka ilość obywateli polskich.

Umowa ta eksploatuje bogactwo naturalne kraju, zmniejszając liczebność narodu i jego siłę roboczą, najbardziej, że ma tu mieć miejsce, niekorzystne dla nas, kwalifikowanie emigrantów. Wyjechać mogłyby jedynie rodziny z dziećmi podchodowanymi, już zdolnymi do pracy, silne, zdrowe i o nieskażonej moralności; nadto, Polska pozwoli wyjechać li tylko niezamożnym, uchylając wywóz pieniędzy.

Rząd nasz usprawiedliwia tę stratę narodową niepomysłną sytuacją ekonomiczno-agrarną Polski, lecz zapewnia, że nie powiększy straty ztraceniem wychodźstwa obywateli, dając mu należytą opiekę, do której to wychodźstwo ma prawo, jako dziedziczące kulturę i dobrą urodę polskiego.

Umowa zapewnia emigrantom: 1) bezpłatny przejazd z Polski do stanu São Paulo w Brazylii na koszt władz brazylijskich; 2) pracę zarobkową, aczkolwiek w warunkach bardzo trudnych zupełnie odmiennego środowiska, to jednak przy normach ustalonych i przy zapewnionej kontroli i opiece ze strony polskiej przez czas trwania prac kontraktowych na plantacjach kawowych.

Umowa nie porusza sprawy powrotu tych emigrantów do kraju, a w tendencjach ma umożliwienie im późniejszego osadnictwa w Brazylii. Ponieważ jednak potomni tych emigrantów, według prawa brazylijskiego, stają się obywatelami Brazylii, a konstytucja polska nie dopuszcza podwójnego obywatelstwa, w przyszłości więc ztraci się kontakt prawnopolski między tym wychodźstwem, a Polską i wobec tego wysuwają się dwa zagadnienia: wynarodowienia i zatrącenia dla Polski wychodźstwa, selekcyonowanego i wywożonego przez rząd polski w myśl umowy z obcem państwem oraz wykorzystania osadnictwa polskiego dla celów naszych przy poszanowaniu jego praw dziedzicznych.

Oceną tych zagadnień może być przedewszystkiem stosunek Polski do polskiego samorządowego osadnictwa w Brazylii, istniejącego tam już od pół wieku przeszło, liczącego od 150 do 250 tysięcy głów i mającego swoją zasłużoną tradycję, która dała podstawę do obecnie zawartej umowy emigracyjnej między rządem polskim i rządem stanu São Paulo w Brazylii.

Na osadnictwie polskim w Brazylii są kolonie, które już obchodzą pięćdziesiąt lat. Wśród nich są starymi emigranci, których synowie tam zrodzeni, mają po 40—50 lat, a tych synowie 20—30 letni chlubią się licznymi czeladkami drobnicy do lat dzieciece. Synowie, wnuki i prawnuki trwają w tradycji przybyszów z Polski - patryjarchów tam wywiezionych rodów, obsiadając i zagospodarowując pierwotne osiedla, przy równoczesnym zdobywaniu nowych ziem w migracjach wewnątrz Brazylii. Niektóre stare kolonie polskie przechodzą w ręce innych narodowości, znaczny odsetek w miastach ulega brazylijaniacji, a nawet germanizacji.

Proces emigracji z Polski do Brazylii trwa nieustannie od pół wieku przeszło. Znałe są owe kilkakrotne gorączki emigracyjne, które przetrzącały masy ludności z obszarów ojczystych na daleki wyraj. Niezależnie od tych masowych wędrówek trwa nieustannie dopływ grup i jednostek, aż po chwilę opaną i trwać będzie samorzutnie, po za normą, objętą umową.

Wielce wymowne i pouczające są cmentarze po kolonjach, na któ-

rych gęstwa krzyżów mówi o tej niezawodnej prawdzie, że, z pośród przybyszów, ledwo mała część opanowała niedostatek, choroby, przeciwności klimatu i nowiny i wywiodła pokolenia już osiadłe. Szlak z Polski do Brazylii i ziemie tam polskiego posiadania są szczyt drze użyżnione krwią i kośćmi naszych ludzi.

Jednomysłne wiece, organizowane przez osadnictwo polskie na całym obszarze rozmieszczenia, gorąco protestujące przeciwko zawieraniu, ostatnio podpisanej, umowy emigracyjnej do stanu São Paulo są niemniej przekonującym argumentem, że emigracja do Brazylii jest sprawą wymagającą wielkich ofiar w ludziach i bynajmniej nie okupioną pomyślnością naszego tam osadnictwa.

Protestujące dziś osadnictwo przybyło niegdys w teoretycznie stosunkowo lepszych warunkach, bo nie potrzebowało przechodzić przez pracę na plantacjach kawowych: stanu São Paulo, co zmniejszało trudności aklimatyzacyjne; odbywało podróże wprost na miejsce na koszt rządu federalnego; siedliło się na ziemiach rządowych w dzisiejszych stanach Parana, Santa Catharina i Rio Grande do Sul, które otrzymało na dogodne wieloletnie spłaty, przy zapewnionej rządowej pomocy w początkach i mając możliwość zarobkowania przy budowie dróg kolonijnych, żelaznych i telegraficznych.

Teoretycznie sprawa wyglądała lepiej i pewniej, niż to ma miejsce w obecnej umowie, tymbardziej, że konstytucja brazylijska brzmi zachęcająco z punktu widzenia możliwości utrzymania tradycji narodowych.

Praktyczne wykonanie tych teoretycznych warunków upamiętniają cmentarze i wiece protestacyjne. Obecnie poszczególne stany modyfikują konstytucję, nacionalizując w duchu brazylijskim osadnictwo, które musi ulec procesowi asimilacji, przy niezmiernie ograniczonej możliwości zasilania się dopływową inteligencją z Polski, wobec trudnienia brazylijskiej nostryfikacji dyplomów i nacionalizacji praw do praktykowania wszelkich prawie zawodów po za handlem i rolnictwem. Nie istnieją już ziemie dla masowego zwartego osadnictwa, a ten proces musi być oparty na polskiej inicjatywie kolonizacyjnej, która wymaga: pieniędzy organizacji, administracji, a nadewszystko stosownego prawodawstwa i dyrektyw.

Do podjęcia takiej akcji kolonizacyjnej, jedynie umożliwiającej przyszłe osadnictwo kontraktowo wywożonych na roboty kawowe przez rząd polski, zawarta umowa moralnie zobowiązuje państwo polskie, ale ta sprawa nie jest omawiana.

Nie wynika z tego, ani krytyka zawartej umowy, której rozumne ujęcie jest oparte na poważnym i gruntownym zbadaniu warunków na miejscu, — ani też pesymistyczny pogląd na możliwości osadnictwa w ogóle, ale pewność zupełna, że wynik sprawy zależy będzie od wykonania i od aparatu wykonawczego. (Ciąg dalszy nastąpi.)

ASTMA Lekarstwo Reyn-
gate dla radykalnego
leczenia astmy, infuency, kataru,
kiszki, gwałtownego, duszności i t. p. jest medykamentem
wielkiej wartości, spreparowanym
wyłącznie z roślin.

Jest płynem, którego używa się 30 kropeł
w wodzie cukrzanej — rano — w po-
łudnie — i na wieczór.

Zobaczcie świadectwa znajdujące się
przy flasce.

Do wiadomości: Cena puł-
ka 125000 poczta — polecone 150000
Zamówienia skierować należy d. J.
de Carvalho, głównego agenta w Rio
de Janeiro — Caixa postal 1724.

Z życia kolonii polskiej w Brazylii.

KOLONJA IRATY

Na zachód od miasta Iraty, w okolicy dobrze faliściej w roku 1908 sąd federalny starał się założyć kolonję, złożoną, przeważnie z holendrów, lecz pomimo pięknej okolicy, dobrej ziemi i zdrowego klimatu holendrzy, dobrzy rolnicy w Europie, okazali się mało wytrwałymi, nie mogli się przystosować do życia w surowych warunkach i stopniowo kolonję opuścili, a ich miejsce zajęli Niemcy, lecz i ci w większości poszli za przykładem pierwszych.

I dzisiaj na kolonji Iraty z kilkuset rodzin rasy germańskiej pozostało zaledwie około pięćdziesiąt. Są to nieźli rolnicy i rzemieślnicy, ludzie kulturalni i dobrze zorganizowani. Posiadają oni ewangelicki kościół, szkołę, trzy młyny, a rzemiosła skupili w swem gronie.

Ziemie opuszczone przez holendrów i Niemców zajęli Polacy i rusini i wytrwali, a nawet Polacy już zaczynają w okolicy skupować ziemie prywatnie, zaczynają rozszerzać stan swego posiadania. I dobrze robią ponieważ kolonia Iraty i ziemie położone między tą kolonją i Itapara są dobre, położone blisko kolejowej stacji i leżą na linii projektowanej żelaznej drogi z Iraty do Guarapuawy.

U wielu rolników na tej kolonji są piękne sady japońskich śliwek, gruszek, pomarańczy i innych owoców. Szlachetne współzawodnictwo, walka o lepsze kilku nacji postawiła tę kolonję w rzędzie wzorowszych i dała jej organizację społeczną, ponieważ obok wymienionych niemieckich instytucji gro-madzkich, rusini również posiadają cerkiew i dwie szkoły, a Polacy „Rolnik”, szkołę i kościół Księdza polaka niema.

Polacy dzięki zabiegom p. Adama Chropacza, prezesa towarzystwa, posiadają i orkiestrę. Niektórzy z naszych rodaków urządzili swoje prywatne osiedla kulturalnie, żyją dosyć wygodnie. Marzą oni o organizacji młodzieży, biblioteczki etc.

I o czem myślał, tego napewno i dokonają ponieważ obok mężczyzn posiadają i dzielne niewiasty, które samorzutnie zebrały pieniądze na urządzenie dobrej studni przy szkole i które myślą o dalszej pracy na polu społecznym.

Prezesem towarzystwa jest p. A. Chropacz, ożywiony duchem szeroko pojętej tolerancji, a z nim działają zgodnie inni miejscowi obywatele.

Obecnie już na kolonji uprawiają ziemie i plugami, posiadają wozy i wiele innych rolniczych narzędzi.

Niektórym kolonistom nie są obce i sposoby lepszej uprawy roli, to też są to, przeważnie zamożni gospodarze. W ogóle kolonia robi nader przyjemne i mile wrażenie i pozwala z otuchą spojrzeć w lepszą przyszłość!

W końcu muszę zaznaczyć, że instytucje społeczne i kulturalno-owsiatowe są skupione w miasteczku Gonçalves Junior, położonem w pośrodku kolonji Iraty, a w którym jest brak kupca polaka i polskich rzemieślników, chociaż mogliby oni tutaj dobrze żyć i rozwijać się.

Zywiół nasz jest nader rozrzucony między innymi, jednak rodacy trzymają się zwyczajów i obyca-

jów swych ojców, dzięki rozumnym wiadomościom, które stoją na straży domowego ogniska, narodowego znicza.

P. Grossa 12.11.1927

M. Skuła
AFFONSO PENNA w grudniu 1927 roku.

Szanowny Panie Redaktorze Dnia 27 listopada odbyło się na kolonji Affonso Penra uroczyste zakończenie roku szkolnego. W pięknie udekorowanej sali zieleni i sztandarami narodowemi, grupka dzieci odpowiadała jasno i wyraźnie na zadawane pytania. Liczne wierszyki wygłoszone poprawnie, grzeczne i spokojne zachowanie dzieci dają jaknajlepsze świadectwo pracy p. Jankosza nauczyciela i p. Z. Chorośnickiej, która i w tym roku prowadziła w tamtejszej szkole lekcje śpiewu i gimnastyki. Popis młodocianego chóru sprawił wrażenie jaknajmilsze. Egzamin zakończyły ćwiczenia gimnastyczne. Wykonane przez dzieci zgrabnie i rytmicznie należały do najładniejszych.

Wieczorem odbyła się w szkole skromna zabawa, urozmaicona tańcami, monologami etc. Widz.

GUARANY-MIRIM (Massaranduba) 25 listopada 1927 r.

Szan. Redakcja „Gazety Polskiej” Dnia 18 października tego roku raczył nas odwiedzić Najprzewielebniejszy Ksiądz Arcybiskup z Florianopolis. Zgotowaliśmy mu serdeczne i uroczyste przyjęcie, za co Czciogodny Arcypasterz był nam bardzo wdzięczny.

Bardzo mile wrażenie zrobił na Najprzew. Ks. Arcybiskupie postępnaszę kolonji od jego ostatniej wizyty, a szczególnie ucieszyły go nowy, wspaniały kościół i nasza szkoła, prowadzona przez niedawno sprowadzone W. ne Siostry Rodziny Marji. Ksiądz Arcybiskup bawił u nas trzy dni: Opuścił nas z żalem i mówił, że gdyby mógł pragnąłby pozostać u nas na zawsze, nie mogąc jednak tego uczynić, przyrzekł nam opiekować się nami. My z naszej strony zęgnaliśmy go z serdecznym żalem, bo bardzo mile wrażenie wywarł na nas ten zacny kapłan i arcypasterz.

A teraz mamy zaszczyt i przyjemność zawiadomić Szanowną Redakcję, że nasza szkoła pod kierunkiem W.nych Sióstr Rodziny Marji funkcjonuje składnie i postępuje naprzód. Przy końcu tego miesiąca odbył się egzamin w naszej szkółce w obecności ks. proboszcza i przy licznych udziałach zaproszonych gości polskich, niemieckich i innych narodowości. Dzieci nasze pisały się zna-

Wielka kolonizacja i parcelacja ziemi.

Jeżeli chcecie kupić ziemi dobrej do uprawy urodzajnej i dobrego her-walu (herbaty) i z pinjami udawajcie się do niżej podpisanego byłego urzędnika przy Kolonizacji Urzędu Federalnego w Brazylii z kilkunastoletnią praktyką w tym zakresie. Ma do sprzedania i zakolonizowania wielki obszar **ziemi pieruszej klasy w Paranie** i innych. Ziemię sprzedaje po możliwie najniższej cenie. Jedyny znawca spraw kolonizacyjnych i parcelacji ziemi.

Zgłaszajcie się z zakupem i o prawdziwe informacje na adres:

Albo:
Empreza J. O. Esteves
Colonizador M. J. Babirecki
Escripta Dorizon - Parana
Colonizadora Eurides Cunha
J. O. Esteves
Colonizador M. J. Babirecki
Cachoeirinha - Parana

Polecamy

POLSKIE PŁUGI ZNAKU „NAP” I WYWROTKI „ENW” oraz specjalne „PARANA”. ŻĄDAJCIE WSZĘDZIE TYLKO POLSKICH PŁUGÓW.

PRAWDZIWE POLSKIE SIECZKARNIE BŁ. BNOWE SA TYLKO U NAS DO NABYCIA, BO JEDYNIENASZA FIRMA IMPO TUJE JE Z POLSKI SA BARDZO TANIE I MOCNE.

KOLONISCI! KUPUJCIE TYLKO POLSKIE NA RZĘDZIA ROLNICZE!

Nasz Adres:

Sociedade Importadora Limitada
Curitiba — Avenida Luiz Xavier 28 Caixa post. 302

KAWA

ZIEMIE pod uprawę KAWY

E. SAPORSKI & I. SZANKOWSKI

pośredniczą w kupnie ziem pod uprawę kawy w *Północnej Paranie* w okolicach **CAMBARA**, uważanych za najodpowiedniejsze do tego celu. **LOTY** od 5 akrów aż do kompletów wielkich. Ceny od 400\$000 w górę, za gotówkę i na spłaty. Służymy wszelkimi informacjami

E. SAPORSKI & I. SZANKOWSKI

CAMBARA Estr. de Ferro Sao Paulo - Parana

KAWA

stka zebranych krewnych i przyjaciół przychodzi Ci uściskać i złożyć jak najserdeczniejsze powinszowania z okazji awansu w tej trudnej i uciążliwej pracy, jakim jest stan kapłaństwa.

Dumni również jesteśmy z tego, iż Bóg raczył Cię wybrać z pomiędzy naszego grona na przewodnika kapłanów i naszej św. wiary, którymi poszczycić się nie mogą inne starsze prowincje. Wdzięczni pozostaniemy Wielebnemu Ks. Kanonikowi, iż nas raczył zaszczyścić Swoją obecnością i na zawsze ntkwią w naszej pamięci te miłe chwile, które czas zezwolił Mu spędzić w naszym otoczeniu.

W krótkich lech gorących słowach podziękował Wielebny Ks. Kanonik Jan Antoni Pezes zebrany, udając się następnie na spoczynek.

Dnia następnego t. j. w dzień zaduszny odprawił Ks. Kanonik w naszym kościele mszę żałobną z przesłannym kazaniem przy licznych udziałach wiernych.

W dniach następnych, z powodu długiej u nas niebytności zaszczycał Swoją wizytą wszystkich krewnych, każdego z osobna, chociaż są dość liczni i rozproszeni po całej kolonii.

Zyczeniem było każdego z nas, by jak najdłużej Czciogodny ks. Kanonik obowiązek kapłański nie zezwalał na dłuższy pobyt, więc dnia 14 listopada przy licznie zebranych krewnych, przyjaciół i działaczy szkolnej z bólem serca pożegnaliśmy tego zacnego kapłana.

Uczestnik.

Kupiectwu de wiadomości

J. DAMSKI E IRMAO oświadczają niniejszem, że zlikwidowali swoje interesy komisowe i przesyłek transzytowych przez tutejszy port, wydzierżawili swoje magazyny kompanji „LLOYD PARANAENSE” prosząc swych klientów i przyjaciół, aby dawali pierwszeństwo tej kompanji, gdyż znajduje się ona w możności przyjmowania transportów każdej chwili i natychmiastowego ich wysyłania.

Porfio A. Nazonas, 14 listopada 1927
Józef Damski

T-wo „Biblioteka Polska”

Tres Barras - Est. de S. Catharina Poznaje dobre nauczyciela. Początkowa pensja miesięczna 200\$000 (dwieście milreisów) z mieszkaniem, płatnem na 13 miesięcy, t. j. 1 za czas wakacji.

Prendenci powinni posiadać gruntowną znajomość języka polskiego, historii, geografji, rachunków i języka portugalskiego.

Zgłoszenia wraz z krótką biografją odpisem świadectw i wyłączeniem specjalnych kwalifikacyj - prosimy nasyłać pod adresem powyższym. Zarząd

Sztuka jedzenia

Uczy się wiele rzeczy pożytecznych, lecz nie uczy się wogóle jedzenia co jest jednak bardzo ważne dla zachowania zdrowia i przedłużenia życia. Jo się doświadczało w dużo gorzych warunkach, niż jedzą nierozważne zwierzęta. Te ostatnie kierowane instyktom, są rozsądniejsze niż ludzie. Kto widział kiedy zwierzę czwornozne wymiotujące z powodu przedadowania żołądka? Dwunożni, ci tak często cierpią na różnego rodzaju zaburzenia żołądkowe z powodu obżarstwa, lub nieuwagi kucharskiej - własnej lub kucharki. Tymczasem ludzie powinni umieć rozróżniać pożywienia się od dobrych, jak również znać witamin dla organizmu. Ze względu na pożywienia ubogie w forfor i calcium, co jest zwyczajnym w Brazylii należy używać stale od czasu do czasu do czasu Candolinę Bayera, która oprócz tego, że jest przyjemną jest także bardzo pożyteczną dla dzieci i dorosłych.

Uwaga!

Pierwsza księgarnia i drukarnia **Cezara Strulca** W KURYTYBIE UL. BARAO DO SERRO AZUL L. 12 i 14

ma zawsze na składzie książki szkolne w polskim i portugalskim języku. Książki do nabożeństwa w wielkim wyborze, obrazy religijne, różańce medaliki, krzyże oraz lichtarze, i t. d. **Fabryka pieczętek gumowych i metalowych.** Gramatyki polsko-portugalskie oraz Słownik portugalsko-polski Książki handlowe każdego rodzaju. DRUKARNIA wykonuje wszelkie druki dla kupców jakoteż dla przemysłowców, po najniższych cenach w krótkim czasie. Figury dla kościółców, kaplice oraz kapliczek domowych w dużym wyborze - zawsze są na składzie. Ceny wszystkich towarów jaknajprzystępniejszej!

Na raty.

2 tysiące akrów. Sprzedajemy ziemię na kolonii „Cerrado das Cinzas” oddalonej o 12 km. od stacji Cachoeirinha z drogą automobilową do Jaguarihywy, gdzie jest zbyt na wszelkie produkty. Jestna ekoiea na północy Parany wolna od malarji i nadająca się pod uprawę pszenicy i żyta. Prosimy pisać po informację na adres taki: Estevam Barański Jaguarihywa Parana.

A Vencedora

Fabryka karmelków i cukierków różnego gatunku, tańszych i crowszych owiniętych w papier („ballas”), malinowych, kokosowych, miętowych, cytrynowych, ananasowych, truskawkowych bananowych i mleczanych. Prócz tych mam jeszcze inne gatunki specjalne, nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych.

Uprasza Sz. Rodaków o łaskawie przekonanie się o tem, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie.

Franciszek Lachowski Kurytyba - Rua Cabral Nr. 53 - Parana

Dr. CARLOS HELLER

Praktykował w Hamburgskich, Wiedeńskich i Paryskich szpitalach. Praktyka ogólna. Leczy specjalnie choroby skórne, we neryczne, pęcherza i włosów, Klinika dla dzieci. Leczy sztucznie promieniami Diatermia Konsultorium i rezydencja: Rua 15 de Novembro 5. Przyjmuje od 10, Po 12 i od 3 do 5. W poniedziałki, środy piątki wieczorem od 8 o 9)

30 akrów ziemi

tylko 2 km. od Lapy, w tem ziemia do sadzenia, las i aerwa, 2 domy i stodoła, młyn wodny z fabryką do wyrobu mandjoki, duży ogród i winnica z powodu zmiany zamieszkania bardzo tańco do sprzedania, z całym inwentarzem żywym i martwym. Cała posiadłość jest ogrodz. drutem. Informacji użyczy: Conrado Hirt albo właściciel Paweł Arendt, Lapa - Parana

ADWOKACI

Dr. Francisco E. de Azevedo Macedo JAN GRABSKI Rua Marechal Floriano Peixoto N. 33 KURYTYBA Dr. JAMES PORTUGAL MACEDO, MICHEL MATTA Pracę Floriano Peixoto Nr. 63] FORTA GROSSA

Dom obuwia

ANTONI MARTES Largo 19 de Dezembro 4. 1. (przy mercedzie sprzedaje nowe i używane obuwie po cenach bardzo niskich. Rozmawia łasony Przyjdźcie przekonajcie się!

!! SKRADZONE !!

może każdy pomyśleć, gdy sprawdzi ceny naszych **KAPELUSZY** wszelkich gatunków i po cenie najniższej **Wy b ó r o l b r z y m i** Zapamiętajcie dwa nasze adresy **„A SELECTA”** rua Marechal Floriano Peixoto N. 6 naprzeciw Banku Niemieckiego **CENTRALA: rua Commendador Araujo N. 22**

MYO-SALVARSAN

Do leczenia syfilisu w wszelkich jego objawach i formach drogą intramuskulowej - zupełnie bezbolesnej - iniekcji, tak dla dorosłych jak i dla dzieci, szczególnie w takich wypadkach, w których zawierająca trutcznę iniekcja nie jest na miejscu:

Myo Salvarsan jest wyrobem zakładów szlinitowych w Höchst nad Menem i wprowadzony jest do handlu, tak samo jak Neo Salvarsan, dopiero po najdokładniejszym zbadaniu go przez odpowiedni urząd państwowy.

Do nabycia tylko za receptą lekarza!

„Bayer-Meister Lucius” Rio de Janeiro.

Porady lekarskie

darmo Każda osoba może otrzymać wskazówki do leczenia swej choroby. W tym celu należy wysłać czytelny adres w kopercie z marką i wyjaśnieniem symptomów swej choroby, wieku, zatrudnienia i dotychczasowego leczenia - pod adresem: Caixa Postal Nro 2398 „Medico”, Rio de Janeiro.

Bacność Rolnicy!

Mam do sprzedania doskonałe ziemię do sadzenia i herwa! Rodzi się świetnie kukurydza, fasola, pszenica, lucerna i t. p. Klimat bardzo zdrowy. Cena przystępna - za gotówkę lub na różnych warunkach, zależnie od ugedy. Kolonia Ziarau (Jarau) Municip. Guarapuava. Po informacje zgłaszać się do Bolesława Sobczaka lub Stefana Turoka w Guarapuava. **Zobaczcie a przekonacie się!**

Dobre ziemię

do sadzenia i z herwą w bardzo dobrym położeniu w mniejszych lub większych kawałkach po niskich cenach likwidacyjnych! Tytuły własności gwarantowane

Maks Metzler & Cia

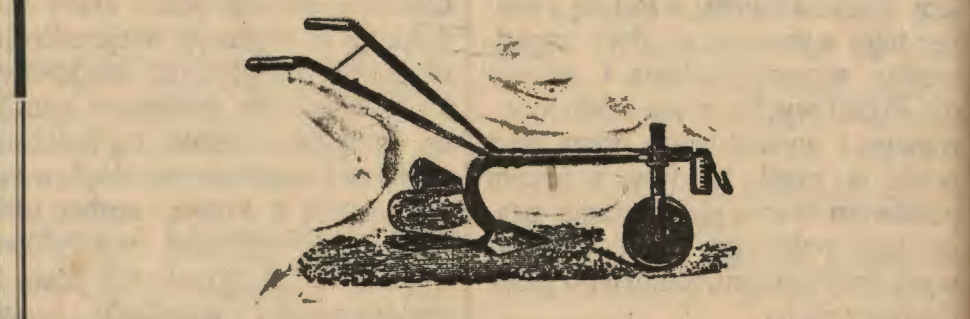
Paro União - Sta Catharina

„Już się zaczyna”

„Już się zaczyna” - to jest nieprzyzwyczajne drapać się w miejscu publicznem. Są świadczania z powodu swierzbą, albo tak zwane „już się zaczyna”, które są me do znieśienia. Aby uniknąć tego nieprzyzwoitego drapania się niemo inną radą, jak wyleczyć swędzenie. Pomady jednak są wstrętne i z trudnością leczą swierzbą i jego zarazki. Jesteśmy poinformowani o istnieniu płynu, zwanego „Mitgal Bayera”, który leczy szybko i radykalnie te dolegliwości i który uważany jest przez prof. Edwarda Rebello jako najlepsze w tym celu lekarstwo.

Gospodarzu!

Jeżeli potrzebujesz **JAKIEJKOLWIEK MASZINY ROLNICZEJ LUB NARZĘDZIA ALBO CZĘŚCI SKŁADOWYCH** prosimy Cię odwiedzić nas. **Znajdziesz u nas napewno to czego szukasz.**

NASZA „SECCAO AGRICOLA” ZAJMUJE SIĘ WYŁĄCZNIE MASZYNAMI ROLNICZEMI I JEST NAJWIĘKSZY TEGO RODZAJU W PARANIE.

Casa Hackradt

CURITYBA - Rua 15 de Novembro, 96 (esquina Rua Rio Branco)

APTEKA „ESPHINGE”

J. M. DE MILASCH KURYTYBA, JUL. COMMEND. ARAUJO N. 7. Zupelnie odnowiona, na nowo bogato zapatrzona i na zaufanie zastępująca. Recepty lekarskie wykonuje sam właściciel sumiennie i predko. Rzetelne ceny!

Prawdziwe utrapienie

dla dzieci i dorosłych, stanowią w ciepłych krajach tworzące się w wytróżnościach ludzkich różnego rodzaju robaki i wywoływane przez nie choroby. Jakże małe, jedynie za pomocą mikroskopu widzialne stworzenia mieszka te pasożyty w kieszkałkach przewodu pokarmowego w mniejszych lub większych ilościach i żywią się sokami, których człowiek do życia potrzebuje. Przeszło 1000 baczki te nazwań można rzeczywiście gnębićelami organizm ludzkiego. Jednym z nich, właśnie cenonych soków ciętu brakują człowiek upada przedwcześnie i siłach, rozpada się nieomal, zdolności umysłowe zanikają, nadto zjawiają się bóle w głowie i w plecach i ogólne zniechęcenie, słabość i t. d. Ciało ludzkie zwiastozna u dzieci, jest wtedy bardzo skłonne do suchot i innych ciężkich chorób nieuleczalnych. Wiedza już od dawna zajmuje się usunięciem tych szkodliwych ków z kieszkałki człowieka, lecz dopiero w ostatnim czasie zdołano wynaleźć niesmylny środek, a tym jest

Cudowny Vermipurgol Milka

(Pozwolenie nr. 913-6 6.1919) Stwierdzono statystycznie, że w ciepłych krajach na 100 ludzi 95 cierpi na te robaczki. Niech więc każdy używa tego środka chociażby tylko dla bezpieczeństwa. Rodzice niech bronią życia swoich dzieci. Będą one zdrowe, silne i dobrze rozwijające się. Dorośli również czuć się będą zdrowymi i dowolnemi. Do nabycia we wszystkich aptekach i w Laboratorjum „Milka” Pharmacia Espingue - Kurytyba - Rua Commendador Araujo M. 7. Nie przyjmować nigdy podrzobionych środków lekarskich. Jedynie „Vermipurgol” jest gwarantowany. Nigdy się nie dać skłonić do przyjmowania innego preparatu zalecano często jako „także dobry”.

BRONCHITINA

„CHAVES”
O VERDADEIRO ESPECIFICO DAS TOSESSES

SZANOWNE GREMIUM LEKARSKIE

waża „Galenogal”, jaki wielki środek do czyszczenia i wzmacnienia krwi. Jest on formułą uczonego lekarza angielskiego i znanego specjalisty w chorobach syfiliatycznych dra Fryderyka W. Romano i jest już używany, z obrotowymi wynikami od przeszło 10 lat. Oto co o nim powiada wybitny profesor Dr. Francisco de Paula Amarante, znany chwalebnie w całym stanie Rio Grande do Sul:

„Poświadczam, że „Galenogal”, preparat znakomitego lekarza dra Fryderyka W. Romano jest wymiennym rodzkiem antysyfiliatycznym, co zawsze przepisuję go moim chorym, stwierdzam.”

Dr. Francisco de Paula Amarante (firma legalizowana)

Jeżeli zmuszeni jesteście przejść swoją krew, używajcie „Galenogalu”, gdyż skutek jego jest zadziwiający.

Szybko wyrzuci wszelkie krwi nieczystości i wzmacnia cały organizm. 103 P.

Ostrożnie z chusteczką

Nos jest otworem, przez który wchodzi rozmaite zarazki chorób tworzące. Nie powinno się używać chustek do czyszczenia butów albo obcierać nią ręce, gdyż jest to brakiem czystości. Katar udziela się przez wydzielny błony śluzowej nosa i przez ręce nieczyste osób zakatarzonych. Powinno go się więc leczyć, ażeby nie przeszedł w stan chroniczny i żeby nie zaraził nim innych osób.

Idealnym środkiem przeciw wydzielanom błony jest tabaka Bayera, zwana Oxan. Zazywane jej jest bardzo przyjemne, ja usuwa natychmiast śluz z błony nosowej.

Prawda, wdzięczność i sprawiedliwość

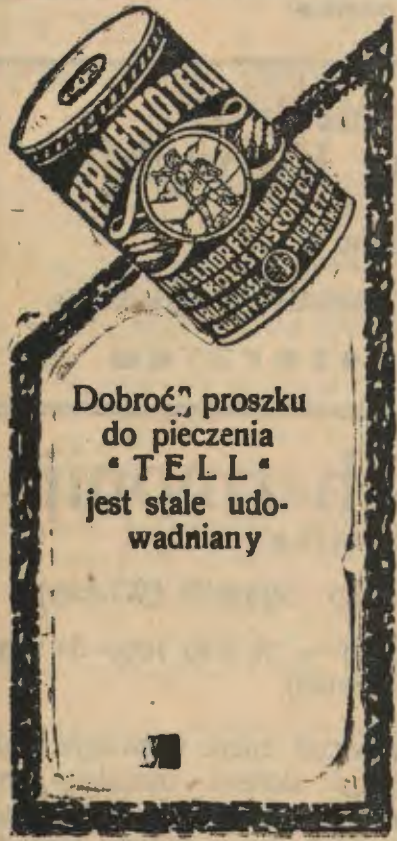
W. ny Pap Aptekarz Edward A. Gonçalves Pelotas;

List niniejszy ma na celu jedynie podziękowanie Sz. Panu za dobrodziejstwo, jakiego doznałem przez użycie Pańskiej „POMADY MINANCORA”. Dzięki jej zostałem radykalnie wyleczony ze strasznego oparzenia na twarzy, którego nie wyleczyło żadne dotychczas używane lekarstwo.

Pańska cudowna „Pomada Minancora”, nie tylko, że w ciągu 8 dni radykalnie mnie wyleczyła, ale także usunęła z twarzy mej wszelkie znaki oparzenia.

Donosząc Sz. Panu o tem z najwyższą wdzięcznością, kreślę się jego przyjacielom i sługom.

João Lourenço (urzędnik znanej firmy A. Baptista e Cia) Joinville, 14 - 4 - 1915

Syfilis

i metoda pewna, szybka i niezawodna do leczenia go we własnym domu.

Fournier, wybitny profesor Wydziału Medycznego w Paryżu, uznany za światowego specjalistę w chorobach syfiliatycznych, poparty większością powag lekarskich powiada: „druga ustna jest wielką i prawdziwą metodą leczenia SYFILISU; z całym sumieniem mogę powiedzieć, że wyleczyłem tysiące syfiliatyków przy zastosowaniu wprowadzenia lekarstw przez usta, bez najmniejszej szkody dla żołądka i kiszki”.

Używając „GALENOGAL”, każda osoba może leczyć się na syfilis w domu własnym, bez nieczy, jej pomocy i bez potrzeby używania bolesnych zastrzyków (injekcji) i narażania się na ich niebezpieczeństwa, wiadomo bowiem, że przez ich szybkie wchłanianie, zastrzyki te mogą wywołać gwałtowne wstrząsy, zaburzenia żołądkowe i inne przykre następstwa.

„GALENOGAL” nie zawiera alkoholu, smak ma tak przyjemny, że nawet dzieci zazywają go z przyjemnością, a ze względu na umiejętną kombinację składników roślinnych, wzmacniających i czyszczących krew, nie atakuje żołądka ani kiszki i wogóle nie wywołuje żadnego niepożądanego zjawiska. „Galenogal” jest przyrządzony według formuły znakomitego lekarza angielskiego, specjalisty w chorobach syfiliatycznych, Dra Fryderyka W. Romano dyplomowanego przez uniwersytety w Londynie i Rio de Janeiro.

Na Wielkiej Wystawie Międzynarodowej „Centenaria” Brazylji w Rio de Janeiro, JEDYNI „GALENOGAL” został uznany, jako **PREPARAT NAUKOWY** i otrzymany **DYPLOM HONOROWY**, którego nie uzyskał żaden inny preparat. „GALENOGAL” jest największą z dobytą medycyny i ostatniem słowem w leczeniu SYFILISU.

Składy w Kurytybie: Drogeria Suissa i Minerva.

Loty na sprzedaż

Właściciele: Bracia Paciornik Kurytyba — Praça Coronel Eneas N. 6

Korzystne ceny Wygodne długoterminowe raty

1. Teren Hugo Lange, 30 minut od Uniwersytetu obok linii kolejowej „Kurytyba - Rio Branco”, 12 minut do tramwaju Juveva. Przyszłość tego terenu zapowiada się wyjątkowo dobrze. Dotychczas sprzedano 180 lotów. Cena 2\$500 za metr kwadratowy.
2. Teren w Bacachery, za stawem kąpielowym na prawo. Przy kupnie kilku lotów, cena za metr kwadratowy \$200
3. Teren Schimmelpfanzig, Alto do Bigorillo, wspaniale położenie obok nowego wodociągu. Loty zaczynają się na Avenida de Cadorna. Ceny rosne. Spłaty 3 - 4 lat. Sprzedaje się również loty z domami drewnianymi
- 4) Sprzedaż 12 kolonii przy ulicy Gracoza, po 3 - 6 akierów z lasem i wodą. Ceny przystępne, warunki spłaty - dogodnie.

Blizszych informacji na podstawie planów udziela powyższa firma

Bacznosc KOLONJA CORONEL DIOGO Villa Santa Clara w Volta Grande (Stan Sao Paulo)

Jedyna sposobność dla mało-rolnych. Kupno ziemi pierwszej jakości bezpośrednio przy drodze kolejowej, naprzeciwko stacji Volta Grande.

Okolica wspaniale piękna, wysoko położona, zdrowa. Las drzewny: pinjoty, oraz materiał drzewny na meble i wyrób węgla.

Gleba urodzajna, nadająca się pod plantacje kawy, trzciny cukrowej drzew owocowych. Uprawy kukurydzy, ziemniaków, wszelkich gatunków warzyw dała nadzwyczajne wyniki. Hodowia bydła, świń i drobiu. Wygodny zbył na miejscu wszelkich produktów rolnych Zarządowi, lub koleją do Santos.

Dowód własności gwarantowany! O karty okrętowe (chamadas) stara się Zarząd Kolonii, jakoteż o nasiona rządowe pod uprawę.

Lot. o 5-ciu akierach - stosownie do położenia - kosztuje 2500\$000 2.600\$000, 2.800\$000 płatny w 40 ratach miesięcznych.

Lekarz, kościół, szkoła i wenda zapewnione. Blizsze informacje udziela się w każdym języku. SAO PAULO: Rua Assembleia 18 Sobrado SANTOS: Rua Braz Kubas 284

RESTAURACJA I BAR JAN KALINOWSKI, KURYTYBA

przy ul Pedro Ivo N. 78 (rog ul Dr. Marroy) poleca Szan. Rodakom znakomite **OBIADY, MOLAŻE, PIWA I LIKIERY** po możliwie najniższych cenach. W każdą sobotę i niedzielę: **SZURASKO**

Szan. Towarzystwom poleca swe **OSOBNE POKOJE**, bardzo odpowiednie na posiedzenia, uroczystości i t. p.

Pilulas Santa Helena
Estomago Figado Intestinos Prisão de Ventre

Jedyni zasępcy: F. DA SILVA NEVES & CIA Rua Buenos Ayres 273 RIO DE JANEIRO Do natycia w wszystkich aptekach

BALSAM Santa Helena

BÓL W PIERSI REUMATYZM BÓL ZĘBÓW NEURALGJA Cięcie brzuszne UDERZENIA BÓL USZÓW SWIEŻE RANY

Do nabycia we wszystkich aptekach

DO KOLONJI POLSKIEJ!

Stosunki Handlowo Bankowe między Polską a Brazylią. — Przesyłkę pieniędzy uskutecznia się najlepiej przez

Bank Francusko - Włoski
Rua 15 de Novembro — Róg 1 do Março — Kurytyba Parana

Przesyłki pieniędzy do Polski wykonuje tylko **Bank francusko-Włoski**, podejmuje się dostarczać kupcom informacji, otwiera kredyty zwykle za poświadczeniem lub na podstawie dokumentów na rachunek importujących towary lub eksportujących.

Bank Francusko-Włoski złatwia sprawę pewnym i szybkim sposobem, złatwia kupca i sprzedawcę, przechowuje i zarządza papierami wartościowymi, przyjmuje pieniądze w depozyt na bardzo dogodnych warunkach.

Filje, Agencje i korespondenci tego Banku są rozsiani po całym świecie.

PIWO MARKI „CRUZEIRO” Dla smakosów!

Nasze gatunki: Cruzeiro Pilsen, Pombo, Cymeta, Cruzeiro Ciemne, szops.

APTEKA TELL DROGERJA
SIGEL, ETZEL E CIA.
KURYTYBA — ULICA 15 DE NOVEMBRO 98
Pod kierownictwem aptekarza K. Kleemann.

Fermento TELL Najlepszy środek do robienia ciasta i pieczywa różnego rodzaju. Recepty za darmo	Xarope „Baby” Pewny i zagwarantowany środek na silny kaszel, przeziębienie, influenzyę, grype, kokiuz i t. p.	Vermicida TELL Największy wróg wszystkich robaków we wnętrznościach dzieci i dorosłych	Farby TELL są najlepsze do farbowania ubrań i sukien. Do nabycia we wszystkich kolorach
--	---	--	---

REUMATOLIN
Bardzo dobry środek na reumatyzm, na wzmocnienie nerwów, na ból zębów i wogóle wszystkie bóle w kościach i w mięsnych częściach ciała czyli muszkułów.

RECEPTY LEKARSKIE WYKONUJE SIĘ PRĘDKO SUMIENNIE I TANIO
Lekarstwa i preparaty krajowe i zagraniczne **Mówi się po polsku**

ELEGANCKIE, MOCNE I TANIE OBUWIE
W NAJWIĘKSZYM WYBORZE OTRZYMA SIĘ TYLKO W **CASA GLOBO**

KURYTYBA — ul. Jose Bonifacio 12

Cafiaspirine

Jest najlepszym lekarstwem przeciwko bólom głowy zębów i uszu

W razie gdyby ci kto ofiarował podróbione wyroby to nie należy ich, tylko idź do innej apteki i proś o wyroby **GWARANTOWANE Z MARKĄ**.

Krzyż Bayer

zaznaczoną na każdej pigułce, czy to w tubce, czy kopercie, czy pastylce

CONTRA DÔR DE OLHOS

COLLYRIO AMARELLO DE CHAVES

ELIKSIR „NOGUEIRA“

Jest używany skutecznie w następujących

całorobach: skrofuiy, bubony, zapalenie macicy, cieczenie z uszów, wywiera, fistule, raka syfilitycznego, pryszczki, biały upływ, wrzody i narośle, swierzb, reumatyzm, plamy skórne, niedomagania wątroby, bóle w piersiach, narośle na kościach, p. isowanie tętnic i wogóle wszystkie choroby pochodzące ze krwi.

Wiele skuteczny środek oczyszczający krew!

PIOTR MIKRUT Fabryka kawy „Primor“ KOLONJA MURICY

poleca Szan. publiczności używanie swojej palonej kawy marki „Primor“ doskonałego gatunku i dobrego aromatu

Dr. Alpio de Campos Lekarz i Chirurg-Dentysta Kurytyba Placa Cel. Eneas N. 71 Godziny przyjęć: od 2 do 5 po południu

Polski warsztat krawiecki Franciszek Rybacki w Kurytybie ul. Dezembarg. Motta 88

Poleca się Szan. Rodakom do wykonania eleganckiej odzieży przy cenach niskich. Krój najlepszy—Swoją do swego!

Dominik Kurocki

Polski zakład krawiecki przy ul. Muricy Nr 61 Wielki wybór materiałów na ubranie. Zamówienie wykonuje się w razie potrzeby w 24 godziny. Robota gwarantowana CENY NISKIE.

Fabryka cukierków „AURORA“ Józefa Kuli

Wyrabia cukierki w najlepszych gatunkach i kamień owinięte w papier „celas“ we wszystkich odmianach. Ul. Martim Affonso N. 100 Kurytyba Parana—Brazil

Kolonizacja Alberto Schmit!

Bezpośrednio przy linii kolejowej (stacja Perdizes) zdrowy klimat (niema ani moskwów ani febre). Bardzo dobra ziemia dla uprawy kawy, tabaki, miodu, fasoli, wina, do sadzenia kartofli i dla pszczelnictwa. Absolutnie pewne tytuły własności każdy kupujący otrzyma zaraz po spienieniu „escrituras publicas“. Dalsze informacje udziela: Jose Patri Director gerente Estação Perdizes — Santa Catharina

Cudowna maść „Springera“

Kiedy inne środki zawiodły ta maść pomaga doskonale przy zapaleniach, wrzodach, okaleczeniach i oparzeniach.

Sprzedaz hurtowna i detaliczna Minerva

Drogiarstwo i apteka Kurytyba — Praça Tiradentes, 57

Casa Daitchman Mauricio & Irmao

Kurytyba Avenida Luiz Xavier 3 poleca

MEBLE WSZELKIEGO RODZAJU z własnej fabryki jako to: bufety, stoły, krzesła, łóżka, materace i t. d. po cenach najniższych

Tedeschini & Irmacs

kawa, ciastka, żywność, tuby kuku rydziane i kawy mielonej. Ielki młyn do maki żytniej.

Av. N. 7 de Setembro 243—245

Casa de Saude «Sao Francisco» Dom Zdrowia -- Klinika prywatna

Dr. Jorge Meyer Filho Curityba, Ulica São Francisco 26

Na nowo urządzona, nowoczesna klinika. — Największa czystość. — Uprzejma obsługa. — Ceny przystępne. Nowoczesny aparat Roentgena. — Diatermia. — Sztuczne ultra-fioletowe promienie słoneczne. — Zystoskopia i t. d.

Specjalność: Operacje, leczenie chorób kobiecych, pomoc przy porodach, zastosowanie sztucznego pneumothorax przy osobach cierpiących na płuca.

GODZINY PRZYJĘĆ: od 10 do 11.30 i od 4 do 6 godz.

WIELKI SKLEP POLSKI MABCINA SZYNDY i Ska PLAC TIRADENTES N. 19

ma zawsze na składzie: makę pszenianą, żytnią i kukurydzianą, cukier, ryż, sól, śledzie, sliwki, rodzenki i konserwy owocowe. Ma również najlepszą kawę mieloną z własnej fabryki. Trunki z najlepszych gatunków krajowe i zagraniczne. Kupuje produkty rolne jakoto: kukurydza, fasole, ziemniaki, masło, jaja, drzewo itp.

SPZEDAŻ NA KOLONJE HUYOWNA I DETALICZNA CENY PRZYSTĘPNE Posiada filje w Thomaz Coelho i Arankurii

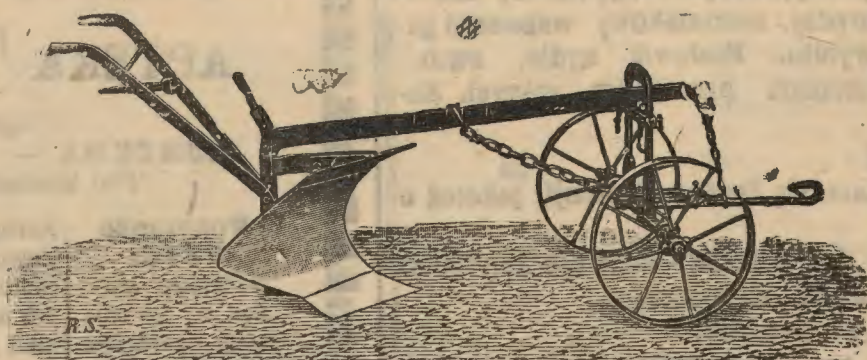
Dr. Antoni Rydygier (Ruediger) Kurytyba

Prof. Dr. Antoni Rydygier (Ruediger) specjalista w chirurgii, chorobach kobiecych i dróg moczowych.

Przyjmuje w swej nowo urządzonej klinice chirurgicznej przy Avenida 7 de Setembro N. 69 (narożnik rua Ratcliffe) od godz. 3 do 5.

Actolit-Magnetine rejestrowany usuwa bez powstrzymania ruchu Osad

znajdujący się w kottach lub innych naczyniach żelaznych i odnawia je za pełnie. Środek tym zdobył sobie uznanie pierwszorzędnym fabryk i firm i jest przez nie stale w używaniu. Żądać prospektów. Fabryka produktów chemicznych Guilherno Goldschmidt Kurytyba, Caixa postal 372.

CASA METAL Jose Hauer Junior & Cia. Curityba — Rua 15 de Novembro N. 44

Wielki skład żelaza i stali, w sztabach i w płytach, śrub, gwoździ, rur, łańcuchów i innego żelastwa do wozów. Wszelkiego rodzaju rzemiosła i maszyny. Oleje, szkła, drut gładki i kolczasty, maszyny rolnicze i t.d. Nadchodzą codziennie transporty pługów

ROEHE & ALLGAYER Porto Alegre (Rio Grande do Sul) Rua São Antonio N. 716

Prosimy zwrócić na to uwagę! List nadesłany! Na głównym zebraniu zarządu kościelnego i szkolnego zwołanym przez W. Księdza proboszcza nowej naszej parafii odbytem osem zakupienia figur Chrystusa świętych, aniołów, drogi krzyżowej (rzeźby wypukłe) żłóbka, konsoli i rzeźb wysokich z obrazami biblijnymi do wypełnienia i ozdobienia nyz przy ołtarzu, uchwalono oświadczenie powierzyć wykonanie wyżej wymienionych robót Szan. Panom jako fachowcom znanym w szerokiej kołach Brazylii i zasługującym na pierwszeństwo przy tego rodzaju zamówieniach. Przewodniczący Ksiądz proboszcz uzasadnił to postanowienie tem, że firma ta: 1) wyabia swe fabrykaty z najlepszych materiałów krajowych, które tutejszym stosunkom odpowiadają, 2) ze wszystkie figury, tak pod względem rzeźbiarskim jak np. poporcja i pozycja z bogatym ołosem i t.d., jakoteż pod względem polichromii i t. użycia gustownych kolorów, dobrego pozłacania i ornamentacji znać trzeba za rzeczywiste artystyczne, 3) że ceny korzystniejsze są od innych fabryk i opakowanie (jak dotychczas) bardzo dobre. I. S. Powołując się na wyżej wymieniony sąd, polecamy się Wiel. Duchowieństwu i innym interesantom, aby w razie potrzeby zżądali wpierv u nas kosztorysów i porady

Mieczysław Gosławski Chirurg-Dentysta

Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres dentystyki.

Wymowania i leczenia zębów bez bólu.

Od 8 do 11 i od 1 do 7

Rua Dezembargador Motta N. 6

CASA IDEAL ALBERTO C. ELIAS

Curityba Rua Jose Bonifacio N. 9 (w pobliżu katedry) Skład mieści się w tym samym domu jak dawniej obok rzeźni Garmatra

FILIA: Rua 15 de Novembro N. 31

Ogromny wybór obawia

wszelkiego rodzaju po cenach najniższych

Kalosze Wykonane na wzór trzewików do sznurowania BARDZO PRAKTYCZNE I ELEGANCKIE

Polska fabryka makaronu i kawy Sao Miguel

FIRMY GONTARSKI I SKA Kurytyba Ulica guassu N. 246 Teefon N. 489 Skrzynka pocztowa 278 Poleca swoje wyroby w najlepszym gatunku

Lekarz lalek

FRANCISZEK SKLENICKA — KURYTYBA Ul. Barao do Rio Branco 55

poleca swój bogato zaopatrzony skład lalek, zabawek, artykułów podarunków na gwiazdkę, ozdób na choinkę i t. p. Ma zawsze na składzie włosy i peruki dla aktorów teatralnych, dla pań i panów Mówi się po polsku!

Pracownia mebli Józefa Skrocha w Kurytybie

Ul. Saldanha Marinho N. 94

Wyrabia wszelkiego rodzaju meble, i wszelkie wyroby stolarskie

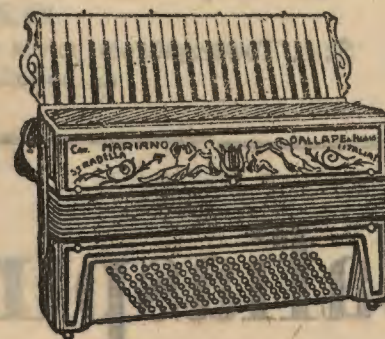
PO CENACH PRZYSTĘPNYCH

Wielki skład harmonij

Wremjowana Fabryka

Komandora Mariano Dallape e Filho Stradella (Włochy)

edyne następstwo (Filja) na Brazylię — w Sao Joao da Boa Vista (Est. Sao Paulo)

Najwięcej znane w świecie. Odznaczone złotymi medalami na wszystkich wystawach. Uznane za najlepsze we wszystkich krajach. Do nabycia we wszystkich rozmiarach i jakościach, od 8 do 240 basów, na 2 tony, półtony, chromatyczne i pianowe. Metody ułatwiają naukę. GWARANCJA: Za wszystkie odemnie pocho.żące harmonje daje 5-letnią gwarancję za wyjątkiem uszkodzeń spowodowanych wypadkiem lub nieuwagą.

Katalogów ilustrowanych udzie bezpłatnie wyłączny reprezentant na Brazylię

JOAO SARIORELO

Linha Mogyana — Est. de S. Paulo — Sao Joao da Boa Vista

Księgarnia i Drukarnia

Antoni Rydygier & Cia. Limtd.

RUA BARAO DO SERRO AZUL N. 6 CURITYBA

Księgarnia: Książki w językach: polskim, portugalskim i francuskim. Książki szkolne i pomoce naukowe dla szkół polskich i brazylijskich. Materiały piśmienne oraz książki handlowe dla wszelkich pbiur

Słownik Polsko-Portugalski Drukarnia: Przyjmuje się zamówienia na roboty drukarskie i wykonywa je natychmiast po cenach bardzo niskich, w językach polskim i portugalskim

Dewocjonaljar: Różańca, książeczki do nabożeństwa krajowego i zagranicznego wydawnictwa. Figury, figurki, krzyżyki, obrazki, medaliki i t. d. Posiada na składzie Elementarza K. Lecha.

Wiadomości ze świata

Włochy

ATYFIKACJA PROFESORA UNIWEKSYTETU
6 ta rocznicę śmierci uczonego
esora prawa rzymskiego na
wersytecie w Padwie godnie
ili katolicy włoscy. Medjolan-

Węgry

ŻYDOWSKIEJ SEKCIE WY- ZNAWCOW CHRYSUSA PANA.

W sprawie sekty żydowskiej, wierzącej w Jezusa, która powstała w Budapeszcie, podaje korespondentowi „Neues Wiener Journal” kupiec budapeszteński Władysław Gross, je z e następujące szczegóły:

A więc sekta nosi tytuł: „Związek Żydów węgierskich, wierzących w Jezusa Chrystusa” i jednoczy wszystkie osoby pochodzenia żydowskiego, które uznają za obowiązujące zasady etyki wyłożone w Nowym Testamencie, opartym na Starym Testamencie i uznają Jezusa Chrystusa za swego boskiego przewodnika, tudzież za nowego Mesjasza.

Członkowie sekty — powiada p. Gross — przepelnieni są gorącym pragnieniem szerzenia w warstwach żydowskich miłości chrześcijańskiej i ducha chrześcijańskiego, a zarazem zniesienia przeciwności, dzielących światopogląd chrześcijański od żydowskiego.

Członkiem nowej sekty może być każda osoba pochodzenia żydowskiego, czcząca i kochająca Jezusa Chrystusa i uznająca naukę Jego za jedynie prawdziwą.

W Budapeszcie przyłączyć się miało do tego nowego ruchu już 4.000 żydów, a liczba ta zapewne wzrosła wkrótce znacznie.

Zebrania w lokalu sekty odbywają się co sobotę i mają charakter uroczystych zebrań głęboko religijnych, choć nie towarzyszą im żadne ceremonie zewnętrzne. Najstarszy z obecnych rozpoczyna zebranie modlitwą nie z Pisma świętego, a wszyscy zebrań słuchają jej stojąc dookoła okrągłego stołu, trzymając w rękach Pismo święte.

Po modlitwie następuje kazanie objaśniające teksty Ewangelji, poczem zwykle następuje dyskusja

nad słyszaniem kazaniem, która prowadzona być może także w języku hebrajskim.

Założycielem ciekawej sekty jest — jak już pisaliśmy — wybitny adwokat budapeszteński, dr. Dezydery Földes.

Apostołowie sekty rozpoczęli też działalność na prowincji, gdzie mają się odbywać zebrania w celu jej rozpowszechnienia oraz zwrócili się do węgierskiego ministerjum spraw wewnętrznych z prośbą o zatwierdzenie statutu „Związku żydów węgierskich, wierzących w Jezusa Chrystusa”.

Wiadomości z Polski

WERSJE O GEN. ZAGÓRSKIM.

Komunikatu urzędowego, któryby podał do wiadomości publicznej wyniki dochodzenia w sprawie tajemniczego zaginięcia gen. Zagórskiego, dotychczas niema. Natomiast opinia publiczna wciąż jeszcze karmiona jest różnymi, mniej lub więcej wiarogodnymi wersjami, które — wobec braku wyjaśnień ze strony miarodajnej — trafiają na grunt podatny, zyskując sobie posłuch tu i ówdzie.

Ostatnio wydawany po polsku w Wiedniu „Kurjer Wiedeński” podał znów relacje jakiegoś generała austriackiego, który spotkać się miał jakoby z dawnym swym znajomym gen. Zagórskim dn. 28 września r. b. w jakiejś niewymienionej miejscowości kąpielowej. Oto, z czem miał się wynurzyć owemu tajemniczemu gen. Zagórki, według opisu „Kurjera Wiedeńskiego”, zacytowanego przez „Kurjer Czerwony”:

»Zagórski rozpoczął opowiadanie.

»Nigdy nie przeczuwałem, że po tylu trudach i zmudach żołnierskich danem mi będzie jeszcze przeżyć tyle mak i cierpiń.

Z radością ogromną wiśłem ojczyznę zmarłych wstała. Ty wiesz,

że w armji austriackiej pracowałem dzielnie, ale kiedy w roku 1.18. w lutym zrozumiałem, że mogę przyspieszyć zwycięstwo sprawy polskiej, ani chwili się ni wahałem... Pamiętasz zresztą, co się potem stało. Uwięziono mnie i grozila mi kara śmierci. Obym był wtedy zginął. Nie byłbym musiał przeżyć tej strasznej chwili, że w własnym kraju, w własnej ojczyźnie ścigano moją.

Następnie szereg rekryminacji pod adresem ołoczenia marszałka Piłsudskiego.

— Ja osobiście jestem Piłsudskiemu wdzięczny — mówił Zagórski. — Raz jeden za pewien czyn w pierwszych dniach mego więzienia na Autokolu, a drugi raz, w dniach ostatnich. Ale o tych sprawach nie czas jest dzisiaj mówić.

A potem opowiadał Zagórski o swoich pamiętnikach i o dalszych swoich celach: »Ouszczę Europę niezadługo, ażeby spokojnie czekać dalszego przebiegu zdarzeń.

Mój dziennik oznacza dla mnie ulgę niewysłowioną ale też będzie nsgrodą dla tych moich przyjaciół którzy mi wierności dochowali i w najcięższych chwilach mego życia.

Będą też moje pamiętniki odpowiedzialną karą, powiedziałbym nieublaganym biczem dla tych wszystkich, którzy usiłowali mnie zniszczyć.

»Oto jestem teraz wolny, w jakich okolicznościach? Zdziwisz się zapewne, jeśli się dowiesz, że właściwie wcale nie uciekałem... Było to tak!... (Tu prosi mnie informator o zatrzymanie w tajemnicy dalszych szczegółów. Przyp. Red. »Kur. Wied.)

Tak brzmi jeszcze jedna wersja o gen. Zagórskim. Czy władze w dalszym ciągu nie uważają za wskazane wydania urzędowego wyjaśnienia wcale tej tak zagadkowej sprawie?

POLSKIE KOLEJE NA WYSTAWIE W CHICAGO.

Ministerjum komunikacji przy-

muje po raz pierwszy udział w wystawie turystycznej która odbyła się w połowie listopada w Chicago. Prz. do sąsiedztwa ekspozycji w organizacji wystawy rośrodczycy amerykańsko-polska Izba handlowo-przemysłowa.

Wobec nader szczerłego miejsca przeznaczonego dla Polski wypadło ograniczyć ilość ekspozatów. Tem niemniej ilustrują one w miarę możliwości stan polskiego kolejnictwa i lotnictwa i ich znaczenie w kraju oraz udział w międzynarodowej komunikacji bezosobnej osobowej.

Odpowiednie wykresy graficzne i mapy ilustrują w sposób obrazowy dogodne połączenia kolejowe i lotnicze, ich rozwój za ostatnie lata, oraz wykazują, że taryfy kolejowe P. K. P. są tańsze od wielu innych taryf europejskich.

Na wystawie będzie rozdawany bezpłatnie ilustrowany „Przewodnik kolejowy”, wydany przez ministerjum komunikacji w językach angielskim i polskim.

W ogólnej sali, przeznaczonej na odczyty i wyświetlanie filmów, wyświetlany będzie również film kolejowy krajoznawczy, który był przed kilku miesiącami nagrany z polecenia ministerjum komunikacji i zaopatrzonej jest w napisy w języku argielskim,

STOWARZYSZENIE STUDENTOW „SARMACJA”.

Budowa Domu Studentów w Ku-tybiu.

XVI.

Lista składek nr. 192, wydana na ręce W. Pana Jana Baka w Affonso Pens. Jan Bak 2\$, Antoni Skokuj 5\$, Józef Zygmunt 2\$, Marcin Gumiela 2\$000

Zebrał p. Jan Bak 11\$000 Suma poprzednio og. 1:938\$700

Razem 1:949\$700

(Tysiąc dziewięćset i czterdzieści dziewięć milów i siedemset rejsów Kurytyba, 5 listopada 1927 roku Przesł: Jan Grawski Skarbnik Bud.: Edward Jaworski

Pierwsza próba.

(Ciąg dalszy)
— Nie rozumiesz mnie, dziecko, prze- ja nie mogę spać. Czy tybys tego ciala?
— Ngdy, jutro mi przeczytasz
— Dzisiaj, zaraz, w tej chwili chodźmy, trzeba!
Wracamy, niebo się kładło, gwiazdy
Dziewczęta wpadły do izdebki, za-
Dzień, zaraz, w tej chwili chodźmy, trzeba!
Wracamy, niebo się kładło, gwiazdy
Dzień, zaraz, w tej chwili chodźmy, trzeba!

n-s e? Jeżeli tak i n'e innego, nie, n'e, to wolę już walkę. Drogi wodzące do szczęścia są piękniejsze, walki na nich rozkoszniejsze. Szczęście to cel, a cel — to śmierć. Wolę walkę... nikogo, ni-ko-go...
Zienęła, marząc o walkach i zwycięstwach.
Nata utr rano, zatekawione gospo-
— Wielga głowa — mówiły, popija-
— Zebym tak w s-ytoko z głowy wykal-
— Tak się skńczyły owe s usnana
— Kto? — spytała Tacia.
— Kto? — spytała Tacia.
— Kto? — spytała Tacia.

za dalej do Teści. — Przed tobą świat stanął otworem. Tylko się nie spiesz, przeczuwam, że jużbys chciała zawa-
— Trafaj, trafaj, łajdaki — p'owiad-
— Trafaj, trafaj, łajdaki — p'owiad-
— Trafaj, trafaj, łajdaki — p'owiad-
— Trafaj, trafaj, łajdaki — p'owiad-

my się samymi sobą, w samotności dusza, co w nas drzemie, nieznana po-
— Niech będzie błogostawiona samot-
— Dwidzenia, moje dziecko,
— Bronia, jakby wryta w ziemię, jakby
— Teściu! — zawołała głosniej.
— Powiesz mi przy obiedzie, wy
— Matka ocuciła dziewczynę. Bronia

Teściu! — twarz jej oblawała się rumieńcem i blade, oczy świeciły.
— Dziel! — wpadł do pokoiku głos
— Dziel! — wpadł do pokoiku głos
— Dziel! — wpadł do pokoiku głos
— Dziel! — wpadł do pokoiku głos

Pijelo
"ASTRA - PILSEN"
Piwo nie doścignione w swoim smaku

Rozmaitości.

ZNIKNIĘCIE JEZIORA. Jezioro Mickitt, w dolinie rzeki...

DOBRA NAUCZKA. Przekonany inspektor szkolny udał się w tych dniach w towarzystwie...

HODOWLA ALIGATORÓW. Wobec tak modnych dzisiaj wyrobów ze skóry jaszczurek i węzłów...

DOWCIPNY KOREPETYTOR. Od lat mieszka w Londynie niejaki mister Noz, żyd pochodzący z Radomia...

— Więc pocóż u diabła, pan tutaj przyszedł? — Chciałem się przekonać, jak też pan traktuje rodziców uczniów...

PROSBA DO AUTA. W Tokio umieściły władze japońskie na wszystkich rogach ulic i w innych miejscach widocznych...

Kochane auto! Bez wątpienia jesteś piękne, szybkie i potężne. Ale nie nadużywaj twej piękności, szybkości i mocy...

HODOWLA ALIGATORÓW. Wobec tak modnych dzisiaj wyrobów ze skóry jaszczurek i węzłów...

DOWCIPNY KOREPETYTOR. Od lat mieszka w Londynie niejaki mister Noz, żyd pochodzący z Radomia...

HODOWLA ALIGATORÓW. Wobec tak modnych dzisiaj wyrobów ze skóry jaszczurek i węzłów...

te rozwijają się szybko. Ze zaś nie są wybredne pod względem jedzenia, żywią się chętnie padliną...

Farmy hodowli aligatorów składają się z wielkich działek, ogrodzonych mocnym drutem, wobec czego łatwo jest znaleźć jajka...

Nie tylko skóra hodowanych aligatorów, ale także ich gruczoły płatowe, a nawet wnętrzości, z których także wyrabia się piękne...

Od lat mieszka w Londynie niejaki mister Noz, żyd pochodzący z Radomia. Gdy już dorobił się pewnego majątku...

Żydek radomski ucieszył się niezmiernie z propozycji bogatego brata i począł szukać nauczyciela. Bawiący w Radomiu student Mruk...

Chcąc pochwalić się angielszczyzną, powitał brata, który przyjechał po niego do Polski następującą oracją: — Salve, frater tuus...

słowa. Nie rozumiał też dalszych słów brata, wypowiedziałych poprawną angielszczyzną...

— Wus is, Mojsza? Bistie mi szcze? — I już bez przeszkód wygadali się językiem swojskim.

O rozwiązanie zagadki nie trudno. Dowcipny student, nie znając języka angielskiego, a nie chcąc utracić zarobku...

EKSPLODOWAŁA WODKA W MĘCZYŹNIE.

Po wypiciu znacznej ilości wódki mężczyzna nazwiskiem Stobb, zamieszkały w Łodzi, usiłował...

Do rabina w Ryczowie, powiat garwoliński, wpłynęło pięć skarg od mężczyzny na jedną i tę samą kobietę. Okazuje się, iż niejaka...

DAŁA RADE PIĘCIU MEŻOM.

Do rabina w Ryczowie, powiat garwoliński, wpłynęło pięć skarg od mężczyzny na jedną i tę samą kobietę. Okazuje się, iż niejaka...

wiecej 75 lat. Ona sama liczy nie więcej niż 36 lat. Mąż i syn kłócą się bardzo szybko waściami i rozwojem. Obecnie wszyscy jej byli...

Wesoly kącik

NIE ZROZUMIAŁ

Panie stolowy, podaj mi pan tymczasem czarną kawę, czekam tu na pewną panią.

W KOMISARJACIE.

— Wiek pan? — Trzydzieści dwie wiosny. — Czy nie za mało? — Dla mnie wystarczy. Zresztą...

NA RAUCE.

— Czyż nie prawda, proszę pani? Mój syn rozprawia zupełnie, jak z ksiątki. — O jak. Tylko że jak z ksiątki...

Kolonja, „Santa Barbara”

5500 lotów po 10 alkiechów. Położenie: Na lewym brzegu rzeki Iguaçu, w niedalekiej odległości od stacji kolejowych...

Acosmalte

Advertisement for Acosmalte cookware. Includes images of a teapot, a pot, and a frying pan. Text: Naczynia z żelaza, emalowane wewnątrz na szarol...

COSULICH

Towarzystwo okrętowe w Trjescie. Karty okrętowe „de chamadas” z Europy do Brazylii. Znakomicie urządzone pośrednictwo w zamówieniach kart okrętowych...

Technik w rodzicom do watomości. Właściwość zależy od waszych doświadczeń, szczególnie ich zależy od zdrowia...

Duży lot ziemi. Kuzytyba. 600 m. 200 m. 100 m. 50 m. 20 m. 10 m. 5 m. 2 m. 1 m. 0,5 m. 0,2 m. 0,1 m.

Gospodarstwo. Własny dom mieszkalny, 1 magazyn i 1 beczkarnia. Dobre położenie dla rzemieślnika lub kupca.

Advertisement for Murray's Fluid. Text: MURRAY'S FLUID. DE. INCOMPARAVEL.

TANIO! KUPUJCIE! TANIO! ŻŁÓBKI Z ANIOŁKAMI. U nas znajduje się wielki i obszerny zapas NAJROZMAITSZYCH PRZESLICHNYCH ŻŁÓBKÓW Z ANIOŁKAMI...

PREPARATY „BAYERA” dla ochronienia od zarazy zbroja i zachowania w świeżości pszenicy i kukurydzy...

CASA FAVORITA. R. Hatschbach Irmão & Cia. Kurytyba — Caixa postal 2 — Centrala: Rua Riachuelo Nr. 50...

Wielka Fabryka obuwia i kufrów oraz garbarnia. Wielki wybór obuwia, różnych towarów dla podróżujących, skór krajowych i zagranicznych...

Jacek Dremlewicz. Lekarz-Dentysta. Łączy sztucznie z podniebieniem i bez w złocie i kauczuku. Plombowanie i wyjmowanie zębów bez bólu.

WARSAWA. OCZNIEM: w Bra do Ameryki K. Nume WAR. robne ogłoszen raz 3000, 2 raz większe ogłosze za 1 cm. Jedn oczne ogł. 50 pr

N. 50

zys wszy są kom. „Czy wszy unistami? P or wydaje się ecznem. A je onaf polityczn ctw komunis aj niepokoić czy sowieckio jskich coraz ożemy z py szystkie osob eni legitymac ycznej istotnie y osoby te p zie konieczno wystąpić do wal Rozważania e zawsze pro e rządu sowie ak np. znany i, Sosnowskij, tych dniach osji sowieckie unieści są komi ij stwierdza umieszczonym ich numerów iliona członk omunistycznej kryjących p u swe prawd omunistyczne. Zresztą już a o tem, że o wielu a rentó zwolucyjnych, go udawalo rtorijm ZSS owiecką, że p ktywnych dzie ych. Członkow wbołszewicki myślnie zapis omunistycznej, g zas nikt nie i-ich działaln artji komunist k: niekomun zgłędów pol st. n. p, że w styczniem ZS at: bardzo wi dowują zapewnie arunków żyw